

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

Printed in two parts

SEŠTADIENIS — SATURDAY, LIEPA — JULY 26, 1975

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Siandien Draugas 12 psl.

Nr. 173

LKB Kronika Nr. 16

Mokytojai tyčiojasi iš tikinčiųjų mokinių

"Nemėginkite nei vienas nueiti į bažnyčią, nes parašysiu istorijos po dvejetą"

3

MELAS PRIEŠ "LKB KRONIKĄ"

"LKB Kronikos" 15-me numeryje buvo rašyta apie negarbingą tarybinę spaudos klastotę — laikraštis "Tarybinis mokytojas" apkaltino Vatikano radiją, kad jis priglavoje "mirusių sielų" (mokytojų) ir jas apšmeižęs. Nepaisant, kad Vatikano radijas atskleidė tą klastotę, ji ir toliau kartojama. 1975 kovo 20 radijo "Akiratis" laidoje, balandžio 4 savaitraštyje "Kalba Vilnius" vėl buvo skelbiama, kad Vatikano radijas skelbia išsigalvotą informaciją. "LKB Kronika" patikrino faktus ir pa pildė 15-jo numerio medžiagą.

Klaipėdoje 5-je vidurinėje mokykloje dirbęs mokytojas Mažeika prieš dvejus metus perkeltas į Klaipėdos 18-ją vidurinę. Dirbdamas 5-je vidurinėje, jis tikrai tyčiodavosi iš bažnyčių lankančių moksleivių. Prieš Velykas kartą mokytojas Mažeika gąsdino

vaikus: "Nemėginkite nei vienas nueiti į bažnyčią, nes parašysiu istorijos po dvejetą" (Šitai liudija mokytojas Mažeikos mokiniai, kurių pavardės "LKB Kronikai" žinomos — Red.).

Šilutės aštuonmetės mokyklos Irena Arlauskienė (šiuo metu jau direktorė), liudija vieną mokinę, pamokos metu liepė mokiniams tris kartus garsiai susukti: "Nėra Dievo!" Vieni tylėjo, kiti nedrąsiai šaukė, o mokytoja I. Arlauskienė šaukė garsiausiai. "Kadangi aš nieko apie Dievą nežinojau — tylėjau, dabar drąsiai susukčiau: Mokytoja, jūs klystate, nes Dievas yra!" — pasakoja apie buvusios mokytojos "auklėjimą" jos mokinė.

Kaščių aštuonmetės direktorius Povilaitis tikrai daug davo rankas tiems mokiniams, kurie nenorėdavo užpildyti anketas, reikalingas stojant į komjaunimą. Sutikęs moksleivį Darbėnuose, direktorius imdavo šaukti: "Išsigimėli, jau į bažnyčią atvažiuai!" Nepakęsdami direktoriaus teroro, tėvai skundėsi ir buvo atvykusi komisija tirti faktus.

"Tarybiname mokytojuje" (1975. I. 24) buvo rašyta, kad Kretingos rajono Darbėnų apylinkės Vykdomasis komitetas herbiniui antspaudui ir pirminin ko bei sekretoriaus parašais 1974 lapkričio 28 patvirtino, kad Kaščių aštuonmetėje tarp direktoriaus Povilaitio ir mokinių ar tėvų jokių konfliktų ir skundų nebuvo. Kokia proga teko Darbėnų apylinkės rašyti tokį pažymėjimą? Gi šiuo metu Saugumo komitetas, norėdamas sukompromituoti "LKB Kroniką", renka panašius pažymėjimus, tardo "Kronikoje" aprašytus asmenis, kam jie pasipaskojo apie įvykį ir verčia paneigti "Kronikoje" aprašytų faktų tikrumą. Saugumo reikalavimu ne tik Darbėnų, bet ir visos Lietuvos, jei reikėtų, parašyti, kad ir po 100 panašių pažymėjimų, kad tik būtų suniekinta "Kronika", ir kad joks laikraštis, jokia radijo stotis nedrįstų pasinaudoti jos pateikiama medžiaga.

Žurnalistas Vytautas Mockevičius, parašęs straipsnius "Tas melagis Vatikano ryporas" ir "Kad prietarai netemdėtų jaunystės", sprendžiant pagal pateiktus faktus, naudojosi saugumo

mo pateikta medžiaga, todėl šios klastotės iniciatorium daug ne koks nors žurnalistas, bet Saugumo komitetas.

Kaunas

"Tiesos" redakcijos atsakymas V. Vaičiūnui.

Drg. V. Vaičiūnai,

Tarybų Sąjungos Konstitucija numato visų piliečių lygybę, nežiūrint odos spalvos, išsilavinimo, lyties, tikėjimo. Tuo pačiu jie visi lygiai baudžiami, jei pažeidžia įstatymus.

Tikėjimo laisvė mūsų šalyje nevaržoma, tačiau bažnyčia atskirta nuo valstybės. Tai didelis tarybų valdžios iškovojimas. Jokie įstatymai nevaržo žmogui tikėti ar netikėti, mokyti savo vaiką poterių, ar ne.

Savo laiške (žr. "LKB Kroniką" Nr. 15. — Red.) Jūs daug kur nenuoseklus, prieštaraujate pats sau. Geriau įsigilinkite į tarybinius įstatymus.

Propagandos skyrius
1975 II. 20.

Aukščiausios Tarybos Prezidiumas pranešė, kad V. Vaičiūno

Karmelitų, šv. Kryžiaus bažnyčia Kaune

laiką persiuntė Religijų Tarybos įgaliotiniui, kuris atsakys.

1975 kovo 14 pas Vaičiūną apsilankė Religijų reikalų Tarybos įgaliotinio referentas. Pareigūnas priminė, kad tokių laiškų nereikia rašyti. Nieko konkretnes nepasakė, po trumpo pokalbio referentas išvyko.

Jų misija laikoma pasisekusi ir moksliniu atžvilgiu. Darydami visokius tyrinėjimus, susekė, kad ultravioletinių spindulių šaltinis nėra vien Saulės sistema, ateina jų ir iš kitų žvaigždžių.

Su šiuo skridimu pasibaigė Apollo programa ir Mėnulio tyrinėjimo pirmoji fazė. Bent iki 1979 nebus tyrinėjama erdvė, kol bus pradėta nauja programa, bus paleistos naujos rūšies raketos — laboratorijos.

MADRIDAS. — Barcelonos laikraštiniškai sustreikavo, protestuodami dėl policijos akcijos. Policija suėmė vieną laikraštinių, Jose Maria Huertas, dėl to, kad jis parašė piktą straipsnį prieš kariuomenę. Laikraščiai tame mieste neišeina.

Rugiapiūtė Neris slėnyje, netoli Kernavės

(Prieškarinė nuotrauka)

FORDAS: MANO TIKSLAS — PABALTIO LAISVĖ

(Telefoninis pranešimas)

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas vakar 11 val. Baltuosiuose rūmuose priėmė 8 tautinių grupių vadovus. Priėmimo dalyvavo valstybės sekretorius Kissingeris, ir keli Kongreso atstovai, tarp jų ir Derwinski. Prezidentas perskaitė parengtą tekstą, kuriame tvirtai pakartojo Amerikos nusistatymą nepripažinti Sovietų Sąjungos įvykdytos Pabaltijo okupacijos. Dar jis pabrėžė, kad jo, kaip prezidento, tikslas yra Pabaltijo laisvė.

Priėmimo metu atstovavo Altono pirmininkas dr. K. Bobelis ir vicepirmininkas P. Dargis.

Bobelis paskui prezidentui pareiškė, kad Sovietų Sąjunga pasitiki negalima, nes jau Helsinkio konferencijos išvakarėse ji laužo numatyto susitarimo 6 paragrafą, siekdama Portugaliją sukomunistinti.

Fordas dar pakartojo, kad sovietai neturi jokių argumentų, pateisinančių Pabaltijo inkorporavimą.

Po konferencijos dr. Bobelis nuvyko į Voice of America ir visą tai per radiją perdavė Lietuvos klausytojams, nes prezidento pareiškimai buvo oficialūs.

Astronautai galėjo užtrokšti

HONOLULU. — Astronautai Thomas Stafford, Vance Brand ir Donald Slayton po 10 dienų tolimųjų skridimų ir susitikimų su rusų Sojų erdvėlaiviu laimėję pasiekę Pacifiką ir išlipę ant New Orleans lėktuvnešio atskleidė, jog leidžiantis jų kabiną buvo atsiradę pavojingų dujų ir galėjo užtrokšti. Pirmiausia jiems pradėjo skaudėti akis. Tiriama, ar nebuvo kitokių nemalonių pasekmių jų organizmui. Kad gautų gryno oro, tik pasiekę vandenį, jie buvo atidavę kabinos langelį.

Jų misija laikoma pasisekusi ir moksliniu atžvilgiu. Darydami visokius tyrinėjimus, susekė, kad ultravioletinių spindulių šaltinis nėra vien Saulės sistema, ateina jų ir iš kitų žvaigždžių.

Su šiuo skridimu pasibaigė Apollo programa ir Mėnulio tyrinėjimo pirmoji fazė. Bent iki 1979 nebus tyrinėjama erdvė, kol bus pradėta nauja programa, bus paleistos naujos rūšies raketos — laboratorijos.

Amerikos ginklai atiteko Hanojui

WASHINGTONAS. — Pentagonas turi žinių, kad šiaurės Vietnamas iš Pietų Vietnamo jau gabeną amerikietiškus ginklus. Nesunaikintų ginklų liko labai daug. Haiphongo uoste buvo pakrautos 25 105 mm haubių. Tokių haubių Amerika Saigoniui buvo pristatiusi 1.000.

Skaiciuojama, kad komunistams atiteko 2 bil. vertės amerikietiški ginklai.

GENEVA. — Pasaulinė sveikatos organizacija ragina pasaulio valstybes imtis ryžtingų priemonių kovojant su rūkymu. Rūkymas ypač didėja pramoninėse šalyse.

MIAMI. — Apie 550 mylių į rytus nuo Miami pastebėta besiformuojanti antroji šio sezono tropikinė audra — uraganas. Ji slenka šiaurės vakarų kryptimi 10 mylių greičiu.

Prezidentas Fordas su šeima stebi Apollo pakilimą

Rezoliucija Baltijos valstybių reikalui

WASHINGTONAS. — Kongreso pakomitečio visais septyniais balsais buvo priimta rezoliucija Baltijos valstybių reikalui, kad Amerika nepripažintų Pabaltijo okupacijos. Dabar rezoliucija pateko į komitetą, kur vėl ji bus pastatyta balsavimui. Komitetui vadovauja kongr. Thomas E. Morgan (D., Pa.). Jungtinis Baltijos komitetas prašė, kad visi laiškais ir telegramomis paspaustų kongr. Morgan, kad rezoliucija būtų priimta ligi liepos 30 d.

Turkijai pagalba neprašė

WASHINGTONAS. — Nežiūrint, kad Senatas nutarė nuimti draudimą ginklus parduoti Turkijai, Atstovų rūmai tokį siūlymą 223:206 balsais atmetė. Nieko nepadarė nei Fordo prašymas ir įrodinėjimas, kad karinė pagalba Turkijai labai svarbi saugumui. Turkei grasino Amerikos bazes. Po balsavimo Fordas pareiškė savo didelį nusivylimą.

Karinė pagalba Turkijai buvo sulaukta vasario 5, nes turkei invazijos į Kiprą metu naudojo iš Amerikos gautus ginklus ir sulaužė susitarimo sąlygas.

AMERIKOS KOMUNISTŲ TEBĖRA MAŽAI

Jiems kenkia jų didelis užsiangažavimas su Stalinu

CHICAGO. — Neseniai Chicago įvyko Amerikos komunistų partijos 21-sis suvažiavimas, konvencija, kurioje, sakoma, komunistai sutarė pradėti masinę kampaniją 1976 rinkimuose su savo kandidatais ir visas rinkamas vietas išeiti visoje 50 valstijų. Apie tai rašo Robert Press "Monitor" laikraštis ir sako, kad Gus Hall, ilgalaikis partijos generalinis sekretorius, stengsis į komunistų partiją pritraukti kaip galima daugiau nepatenkintų juodųjų, lotynų Amerikos emigrantų, taikos šalininkų ir kitų jaunimo grupių.

Hall skaičiuoja, kad jo partijoje yra nuo 14 iki 15 tūkstančių narių. Vadinas, skaičius yra žymiai mažesnis nei buvo po 1930. Tada, kartu su Jaunųjų darbininkų išsilaisvinimo lyga buvo priskaičiuojama komunistų apie 100.000. FBI žiniomis, Hall ir dabar perdeda: komunistų galėtų būti 4.200. Į tą skaičių neįeina jų simpatikai.

Kai komunistų partija nustoja varžyti, jie pradėjo viešiau reikštis. 1972 rinkimuose savo kandidatus buvo išstātę jau 15 valstijų. Pasisekimo neturėjo, ir iki šiol tik Brooklyn vienoj vietoj jų kandidatas yra mokyklų tarybos pirmininku, kitų tary-

bos nariu. Aukščiausiasis teisamas išaiškino, kad jų kandidatus į renkamasias pozicijas daugiau neprivalomas iškilmingas pareiškimas, jog jis nesiekia jėga nuversti dabartinės Amerikos sistemos. Prieš šį karą ne maža komunistų vadų buvo nuveista kaip tik už priklausymą partijai, siekiančiai Amerikos santvarką nuversti jėga. Hall oficialiai tvirtina, jog jo partija siekia geresnės santvarkos "taikingu būdu", bet prideda, kad jis negali garantuoti, kad nebus imamas ir jėgos, jeigu tas "taikos" kelias bus blokuojamas.

Komunistų įtaka padidėtų ir jie turėtų pasisekimo tik tuo atveju, jeigu Amerikos ekonomijos gyvenimas blogėtų, sako komunistų žinovas prof. Harvey Klehr iš Emory universiteto Georgijoje. Jiems labai kenkia jų didelis užsiangažavimas ir rėmimas Juozapo Stalino.

Parija labiausiai nemėgsta FBI ir rašytam rašte valstybės gynėjui Edward Levi jie sako, jog FBI praity juos stengėsi diskredituoti net tokiais veiksmais, kaip sutaptinti su organizuotu nusikaltimu. Reikalauja, kad, remiantis informacijos laisvės, būtų atskleisti FBI veiklos prieš komunistus dokumentai.

KALENDORIUS

Liepos 26: šv. Joakimas, šv. Ona, Gluosnis, Greitutė.
Liepos 27: šv. Rudolfas, šv. Natalija, Zintautas, Zivilė.
Liepos 28: šv. Viktoras, šv. Ada, Agaras, Atė.
Saulė teka 5:37, leidžias 8:16.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilta, apie 85 laipsniai.

Katalikai pasaulyje

Katalikų žurnalas Švedijoje

UPPSALA. — Nuo rugpiūčio mėnesio Uppsaloje, Švedijoje, pradėdama leisti naujas švedų katalikų mėnesinis žurnalas "Signum". Naujasis žurnalas pateiks žinias bei straipsnius apie katalikų gyvenimą Švedijoje ir visame pasaulyje. Jis pakels po penkiasdešimt šererių metų nustojęs eiti katalikų kultūros žurnalą "Credo" ir katalikų informacinį biuletinį, pradėtą leisti II-ojo Vatikano visuotinio susirinkimo metu.

Ispanai lanko Romą

MADRIDAS. — Bažnyčios jubiliejinį metų pirmųjų šešių mėnesių bėgyje Romą aplankė daugiau kaip 120.000 ispanų maldininkų. Numatoma, kad iki metų pabaigos ispanų maldininkų skaičius pasieks kelis šimtus tūkstančių. Madride veikiantis Ispanijos šventųjų Metų komitetas rūpinasi ne tik maldininkų kelionės reikalais, bet ir jų dvasiniu paruošimu vykstant į Romą. Tam tikslui yra organizuojamos paskaitos ir diskusijos apie šventųjų Metų tikslus.

Lietuviai "Vargo Bažnyčios" kongrese

KOENIGSTEINAS. — Liepos 24-27 dienomis, Koenigsteine, Vakarų Vokietijoje vyksta 25-asis "Vargo Bažnyčios" tarptautinis kongresas. Jo pagrindinė tema: "Dvasinės vertybės smurto valdomame pasaulyje". Kongreso darbuose nagrinėjamas Bažnyčios problemos komunistų valdomose kraštuose. "Vargo Bažnyčios" kongresuose Koenigsteine kasmet dalyvauja ir lietuvių kunigų bei pasauliečių delegacijos.

Peronienės bėdos

BUENOS AIRES. — Isabelės Peronienės sveikata kelia susirūpinimą. Ji privalo mažiau dirbti, sako gydytojai. Spekuliuojama, kad ji arba laikinai pasitrauks iš pareigų, arba bus priversta atsistatydinti. Sunkiausios jos dienos prasidėjo nuo birželio 27, kai ji susikivirčiojo su darbo unijomis ir ekonominiais klausimais išsiskyrė nuomonės su kabineto nariais.

KAIRAS. — Vienintelė Egipto partija, Socialistų unija, vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kad Anwar Sadatas savo pareigose pasilikyt visam gyvenimui. Sadatui dabar 57 metai.

Ieškomas ipėdinis

NEW YORKAS. — Jungtinėse Tautose pradėdama ieškoti naujo kandidato generalinio sekretoriaus postui, kai pasibaigs terminas Kurt Waldheimui. Stipriausiu kandidatu minimas Meksikos prezidentas Luis Echeverria. Amerika pasijuto ne visai malonij padėty, rašo "U. S. News", nes savo kaimynui tam postui nenori rekomenduoti dėl jo susidėjimo su trečiuoju pasauliu, kuris veikia prieš Ameriką. Geriausia išeitis būtų, kad savo pareigose pasilikyt antram terminui Waldheimas. Ta linkme Amerikos delegacija ir veikia.

REDAGUOJA Jonas Zadelis, Informacinė medžiaga ir nuotraukos
adresas: 6522 South Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

KRYŽIŲ KALNAS DAINAVOJE

Tegyvuojia naujas Dainavos Kryžiaus kalnas! Vasario mėnesį Ateitininkų Federacija nutarė atžymėti vysk. Motiejaus Valančiaus laikų atsparumą ir šių dienų lietuvių tautos ištikimybę katalikų tikėjimui. Ji nutarė jubiliejinės stovyklos proga Dainavos stovyklavietėje pastatyti lietuvišką kryžių.

Kryžių sutiko dirbti menininkas Antanas Poškosimas, kuris yra pastatęs eilę medinių kryžių. Šis kryžius jau pagamintas, lieka jį nuvežti ir pastatyti Dainavoje. Kryžius stovės 19 pėdų aukščio iš raudonmedžio su kietojo klevo ornamentais. Raudonmedis šiame klimate yra atspariausias medis. Centre bus įstatyta kopyltėlė su Nukryžiuotuoju.

Kryžiaus projektas susilaukė daug dėmesio. Netrukus buvo pasiūlyta pastatyti dar du kryžius šalia. Tai sudarytų kryžių kalną, kurį ateityje puos vis daugiau kryžių.

Tai nebe pirmas kartas lietuvių istorijai. Muravjovo laikais buvo uždrausta statyti kryžius. Tas draudimas tęsėsi ištisus 25 metus, o žmonės slapta statė. Anksčiau vyko kova už kryžių reformacijos laikais. Nūnai "Kronika" rašo, kad lietuviai pasistatė kryžius savo sodybose ar laukuose, nepaisant rusų terorizavimo.

Jurgaičių kryžių kalnas Meškuičių valsčiuje buvo kryžių miškas, kryžių šventkalnis, 1960

Pavergtųjų tautų eisenose tūkstančiai stebėjo lietuvišką kryžių už groty. Tai vaizdingai bylojo apie dabartinę Lietuvos katalikų klaičių būklę. Nuotr. Jono Kuprio

LIETUVISKAS KRYŽIUS MIESTO CENTRE

STUDENTAI ATEITININKAI PAVERTGŲ TAUTŲ EISENOJE

Praeitą šeštadienį vidurmiesty vyko pavergtųjų tautų eiseną. Lietuviai eisenoje dalyvavo gaušiai — jie sudarė didžiausią eisenos tautinę grupę. Kaip ir per kitas eisenas, dalyvavo studentai bei moksleiviai ateitininkai. Tačiau šiais metais studentų ateitininkų draugovės valdyba buvo pasiryžusi prasmingiau dalyvauti eisenoje — nepasitenkinti vien vėliavos nešimu, nes iš tikrųjų kokios nors organizacijos vėliavos plevėsavimas mažai ką pasako praiviams. Todėl buvo nutarta paruošti gyvąjį paveikslą, kuris vaizduotų dabartinę okup. Lietuvos prispaudą. Buvo norima, kad gyvasis paveikslas atkreiptų visuomenės dėmesį į dabartinę religijos persekiojamą Lietuvę ir ypač atžymėtų "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", reikšmingiausią kovos už tikėjimo

laisvę priemonę.

Paruošus braizinius, prasidėjo darbas, kuris tęsėsi per nakį. Gyvasis paveikslas, sudarytas iš dviejų dalių, atrodė taip: viename gale buvo sukaltos dvi lentos knygos forma. Vienoje knygos pusėje, skirtoje "Kronikos" atžymėjimui, buvo nupieštas "Kronikos" viršelis, kuris puosė septintos "Kronikos" numerį. Kitoje pusėje buvo didesnis paveikslas, vaizduojantis "enkavedistą", kuris su šautuvu buvo daužo pastatytą kryžių, tačiau kryžius negrūna, stipriai stovi — jį mažas šapešius sutrupa tik šautuvo buožė. Tai aiškiai charakterizuoja dabartinės Lietuvos katalikų pastovumą ir ryžtą tęsti kovą už šventus įsitikinimus. Gyvojo paveikslas dėmesio centre buvo didžiulis lietuviškos stiliaus kryžius. Jis buvo net 15 pėdų aukščio, rudos spalvos, iš centro sklaidėsi pagal lietuviškus motyvus gelsvi saulės spinduliai. Kryžius buvo kampu pastatytas su

putelį gulsčiai ir aukštą juoda narvą. Iš abiejų platformos pušų buvo didelė raidė įrašyta "Lithuania", kad nebūtų abejonių, kuris kraštas čia vaizduojamas. Iš galo buvo plakatas su užrašu: "Gelbėkit pavergtą Lietuvą". Aukštai iškeltas kryžius buvo matomas iš tolo, jį galima buvo stebėti net iš trijų bloku atstumo. Kai gyvasis paveikslas pravažiavo pro "dignitorų estradą", ten pranešėjos pareigas einanti draugovės narė Emlia Pakštaitė vaizdžiai apibūdino "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" ir jos reikšmę lietuvių kovoje už pagrindines žmogaus teises.

Prie šio projekto įvykdymo dirbo nemažai rankų ir galvų. Į darbo komisiją įėjo: Petras Kisieliūsis, Vincas Olsauskas, Antanas Razma, Linas Rimkus, Danguolė Stončiūtė, Jonas Kuprys, Ramūnas Venclova, Graislė Reinytė, Vida Naujelytė, Loreta Sončiūtė, Zibutė Paulėnaitė, Aloyzas Pakalniškis, Vida Kuprytė ir Vytautas Ruginis. Dėkojame sendraugiams už duotą paramą ir paskatinimą: dr. P. Kisieliui ir ponai, Venclovams, Kupriams, Markeliui ir R. Rimkui. Už pasiūlymus ir patarimus dėkojame: J. Tumėnui, Romai Olsauskaitei, Viliui Bilaištytei, Jonui Viensėjui, L. Sidriui ir Giedrei Čepatytei. S. Kuprys

STUDENTAI ATEITININKAI JUNGIASI Į KRYŽIAUS VAJŲ

Chicago studentų ateitininkų draugovės valdyba skatina visus draugovės narius prisidėti prie lietuviško kryžiaus statymo Dainavoje. Kiekvienas narys yra prašomas bent vienu d. lerių paremti šį prasmingą projektą. Tai bus vaizdas paminklas Lietuvos katalikų tikėjimui, ir tikimės, kad jįms tai duos stiprybės jų sunkiose valandose. Auklas prašome siųsti valdybos nariui Linui Rimkui šiuo adresu: 7200 So. Richmond, Chicago, Ill. 60629.

PRANEŠIMAS STUDENTAMS

SAS CV prašo visus studentus, kurie planuoja dalyvauti jubiliejinėje stovykloje, užsiregistruoti iš anksto pas SAS sekretorių Algį Čepą: 194 Lloyd Manor, Islington, Ont. M9B 5K5. Ankstyva registracija reikalaujama, kad būtų įmanoma paruošti tinkamą skaičių nakvynių ir kitų reikmenų. Prašome neatidėlioti! SAS CV

VALANČIUS GYVENIME IR KŪRYBOJ

Rašytojas Kazys Bradūnas kalbės tema "Valančius gyvenime ir kūryboje" sendraugijų stovykloje Dainavoje rugpjūčio 2 d. Kazys Bradūnas taip pat skaitys savo kūrybos stovyklos užbaigiamą literatūros ir muzikos vakarą. Kviečiami svečiai iš aplinkinių vietovių.

OMAHOS ATEITININKŲ TRADICINIS SUBUVIMAS

Kiekvienais metais rengiamas ateitininkų sendraugijų tradicinis vasaros subuvimas įvyko birželio 29 d. Felisko ir Izabelės Pabilionių namuose. Vadovavo skyriaus valdyba, kuri šiais metais sudaro pirm. Larisa Jonykienė, sekr. Julija Navakienė, ižd. Izabelė Pabilionienė. Dalyvavo ateitininkai ir jų šeimos. Sutelktines vaives tvarkė abu namų šeimininkai.

Vaišių pertraukos metu vyko informacijų perteikimas ir laisvas pasikalbėjimas. Buvo perskaitytas sendraugijų sąjungos centro valdybos aplinkraštis, liečias jubiliejinės stovyklos ir kitas aktualijas. Skyriaus dvasios vadas kun. Juozas Tautkus, nesenai grįžęs iš atostogų, praleistų Putname, Conn., paspaoko išspūdžius ir nuotakas sendraugijų gyvenamųjų rytinėse valstijose. Padiskutuota, kaip ateitininkai turėtų reikštis pasikeitusiam šių laikų ir šio krašto visuomeniniame gyvenime.

Vietinė valdyba vis stengiasi sutelkti į skyrių visus mokslo laikais buvusius ateitininkus.

Pavergtųjų tautų eisenose vaizdais buvo parodyta vergija okup. Lietuvoje. Nuotr. Jono Kuprio

Keletas iš jų rodo susidomėjimo ir žada įsijungti į ateitininkų eiles. Pasibaigus vasaros karščiui, bus suauktas apskaitinis skyriaus susirinkimas, kuriame įvykti Juozas ir Larisa Jonykai pakvietė į savo namus. J. D.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Chicago ateitininkų sendraugijų skyrius šiemet neteko savo nuosirdžio narės Marijos Sirutytės, kuri užgo. Viešpatyje gegužės 12 d. Melsdami jos sielą amžinos ramybės, likusiems jai artimesiems reiškiamė nuosirdžią užuojautą.

Tokią pat nuosirdžią užuojautą ir maldas siunčiame ir savo veikliajai narei Aldonai Prapuolnytei ir jos broliams, mirus

jų brangiai mamytei liepos 21 dieną.

A. a. Vacys Kuprys, Cicero jaunesniųjų ateitininkų globėjas, mirė liepos 25 d. naktį, bus palaidotas liepos 28 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Telksiu jį sielos Viešpaties ramybėje.

Laima Garbonkienė sutiko būti koreferente prof. Vytautui Vardžiui, kuris jubiliejinėje ateitininkų stovykloje skaitys paskaitą "Komunistinė tautų politika Lietuvoje".

Kun. dr. Antanas Poškus jubiliejinėje ateitininkų stovykloje skaitys paskaitą "Moralinis liūdis ir pasimetimas Vakarų pasaulyje ir jo poveikis mūsų visuomenei". Jo koreferentu bus Antanas Razgaitis.

FRIZŲ MUZIEJUS ATIDENGĖ FALSIFIKACIJĄ

Vikingų senienos buvo nacių suklastos

Frizų muziejuje, Leeuwardene, Olandijoje, yra serija radinių iš pilialaknių, kurių žymi dalis, kaip dabar skelbiama, buvo sufabrikuoti SS dirbtuvėje, Berlyne. Ši institucija "Die Forschungs und Lehrgemeinschaft Das Ahnen-erbe" yra nacių valdymo laikais pagaminusi "senienas" pagal senųjų germanų radinius. Apie tai "De Vrije Fries" laikraštyje paskelbė frizų muziejaus darbuotojas archeologas C. Elzinga.

Plačiai išgarsintas "Vinsumo vikingų lobis", jo manymu, yra falsifikatas. Šis lobis iš 13 religinio kulto sidabrinų daiktų po II-ojo Pasaulinio karo Frizų muziejui pristatė Leeuwardeno laivninkas Romke de Jong. Iki šiol buvo manyta, kad šis vikingų lobis buvo rastas tarp 1880—1890 metų vieno laivninko, kuris vežiojo žemę iš nukasamo Bruggeburen pilialaknio prie Vinsumo, Fryzlande. Šie sidabriniai radiniai nuo to laiko būk buvo likę atradėjo laivninko šeimos žinioje. De Jong, kiek žinoma, apie 150 įtartinų senienų pats ir per tarpininkus yra pardavęs keliems muziejams ir privatiems senienų mėgėjams. Visi šie daiktai, kaip manoma, yra nacių dirbtuvės "Das Ahnen-erbe" falsifikatas.

Dalis to laivninko parduotų "radinių", muziejaus archeologo Elzingos nuomone, yra parduoti jau po "Van Friezen, Franken en Saksen" parodos, kuri 1959 ir 1960 m. buvo suruošta Leeuwardene ir Hagoje. Tų radinių fotografijos mokslo žurnaluose daug pagrįdą atidengti šią suklastą "archeologą".

Vikingų senienų tikrumas buvo jau 1971 m. daugeliui archeologų įtartinas ir ginčijamas. Vokiečių rūnolagai rado tais metais taip pat keletą pilialaknių radinių su rūno raštais (to laivninko pristatytais), labai įtartinais. Tada muziejaus vedėjas Elzinga pradėjo nuodugnią tyrinėjimą. Prie jo prisidėjo ir Kopenhagos tautinis muziejus, kuris ištyrė taip vadinamus Thormartens jės (Perkūno kūjelius) ir konstatavo, kad jų liedinyje rasta mažiau sidabro, negu kituose tų laikų Thorų kūjeliuose, kurie buvo rasti Skandinavijoje.

Vinsumo Thor — kūjai pagal savo formą, išskyrus vieną simbolį, skiriasi nuo Skandinavijoje rastųjų. Ši šimtis rodo įtartiną sutapimą su simboliu spaudintu mėnesiniame žurnale "De Hamer", kuris per II-jį Pasaulinį karą buvo leidžiamas vokiečių okupuotoje Olandijoje.

Apie rastą Vikingų lobį 1950m. paskelbė Frizų muziejaus konservatorius mr. P.C.J.A. Boelens. Tada buvo kalbėta apie religinio kulto radinius iš X-ojo amžiaus. Į šias iškasenas buvo žiūrima kaip į įrodymą apie buvusią vikingų pagonišką — germanišką kultūrą žemumoje prie šiaurės jūros, Fryzlande.

A. Tenisonas

LIETUVIŲ MULKINIMAS

"Chicagoje kilogramas jautienos 6 doleriai. Maisto vežimėlis Amerikoje dabar kainuoja 100 dolerių, po 16 metų kainuos 1,000 dolerių".

"Gimtas Kraštas"

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET

TEL. — OA 5-7252

RADIOJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-8500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gaus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00. Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

LIETUVA — KAUNAS

Kaune, kur dabar yra miesto sodas, anksčiau buvo kapinės ir koplyčia. Šalia kapinių medžių paunkamėje stūksojo apvalus, apgrūvęs mūrinis pastatas su šaudymo angomis. Tai istorinis paminklas. Čia kadaise stovėjo Kauno siena, archeologai rado istorinių liekanų, o statinys yra gynybinis bokštas.

Iš pastato sienos liekanų nustatyta, kad viršum jo buvo senovėje įrengtos galerijos, kuriomis galėjo pereiti tik vienas žmogus ir į kurias patekdavo sargybiniai pro plačią angą bokšto sienoje. Ši anga taip pat restauruota. Numatoma atstatyti ir sienos fragmentą, kad lankytojai galėtų matyti pirmąjį vaizdą.

Kada atsirado šitas pastatas? Vienį specialistai mano, kad jis — XVII amžiaus architektūros paminklas, kitį tvirtina, kad jis statytas vienu metu su Kauno pilimi, nes statybos būdas ir plytos tokios pat formos. j m

AUTOMOBILIAI IR LEKTUVAI

Vieno motoro lėktuvus su keturiomis sėdimomis vietomis keleiviams, tris kart greitesnis už šeimos automobilį, nuvažiuoja 14-18 mylių su vienu galionu gazolino. Praneša Aircraft corporation.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių firmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą, vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street

Tel. PROspect 6-8998

Chicago, Illinois, 60629

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS, ADDING MACHINES AND CHECKWRITERS. NAUJOS — NAUDOTOS. Nuomoja, Parduoda, Taiso. Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas. 5610 S. Pulaski Rd., Chicago. Phone — 581-4111

Remkite tuos būznerius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge"

24 HOUR PROTECTION—ANYWHERE!

Apsisaugokit save, savo šeimą bei namus su šiuo 7-sūvių .22 kalibro nemirtingų asarinį dujų ginklu. Tuoj pat sustabdo užpuolikus su šiuo akčtos kokybės preciziškai pagamintu automatiniu ginklu. Šauka 7 kartus kaip greit paspausite gaiduką, tvirtu metalo konstrukcija — veikia patikimai. Patogus gaiduko saugumo užraktas. Nereikalaujantis federalinis šaukimo ginklų leidimas. Nebūtikt suklaidinti pigio metalo ir plastikinės imitacijos, kuri gali nešaut ar užspringti greit reikiant. Lengvai telpa rankiniui ar kisenėje.

ONLY \$24.99 ADD \$3.00 FOR 25 ROUNDS AND PREPAID INSURED DELIVERY. NO C.O.D.'S PLEASE.

DEFENDER, DEPT. A-238, NEW CASTLE, DEL. 19720

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO
Kaina nuo \$739.00

DAR YRA VIETU ŠIOSE GRUPĖSE

Rugsėjo 3 Lapkričio 21
Rugsėjo 18 Gruodžio 19

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu: pav. vykstantiems iš Chicago \$119.00

Clevelando \$92.00

Detroito \$81.00 daugiau

Patartina registruotis iš anksto — vietų skaičius ribotas.

DEI smulkesnių žinių kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P.O. Box 116

So. Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

Air fares subject to Government approval.

KAS MŪSŲ IR NE MŪSŲ GALIOJE

Vadinamoji Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija pavergtiesiems yra tartum votis, kurios negalima nei pradėti, nei išoperuoti. Bet galima mėginti įtaigoti politikus, kurie dar gina savo ir žmonijos laisvę, kad jie ten neprekiuotų tautomis ir žmonėmis. Istorinis Muencheno keturių valstybių vadovų susitikimas prieš trisdešimt šerius metus, kai buvo daromos nuolaidos, prekiaujama tautų ir valstybių laisve, tartum savo gamybos produktais, yra neištrinamas įvykis. Istorinis yra ir Maskvos paktas prieš tiek pat metų, kai buvo dalinamasi dar negautu grobiu. Nuolaidos buvo kelias ir karą, sunaikinusį daugelį valstybių laisvę, išnaikinusį dešimtis milijonų žmonių ir atnešusių visai rytų Europai vergiją, iš kurios iki šiol milijonai žmonių negali išsilaivinti.

Panašūs sprendimai daromi jau keleri metai ir mūsų akivaizdoje saugumo konferencijos vardu. Antrasis karas jau pasibaigė prieš trisdešimt metų, bet jis nepasibaigė visuotiniame atnešė ne taiką ir laisvę, o naują vergiją, naują kolonializmą ir tautų naikinimą. Tai jaučiai pavergtieji savo gyvenimais, tai mato laisvieji net savo kapų ramybėje, kuri jiems siūlo ne taiką, o kaip tik laisvės praradimą tam pačiam priešui — komunistui. Maskvos imperialistinė politika, kuri savo kolonijomis paverė kultūringas, aukštos civilizacijos pasiekusias vidurio ir rytų Europos tautas, graso pasauliui tuo pačiu metu, kai nepriklausomybės gavo neturincios valstybiniai gyvenimai vesti net pasirušiusių vadų.

Tai yra paradoksas — laimėjusieji karą jau seniai yra pralaimėję taiką. Dabar dėl taikos ir ramybės, jei ir nemėgina visiška parduoti pavergtas tautas, pripažindami svetimų žemių užgrobtųjų teisėmis jų padarytus žygius, tai palieka nekeičiamas dabartines sienas. Prieš komunistinio imperializmo blogi padarytą tautoms, turime budėti ir mes kartu su visais laisvaisiais žmonėmis.

Praejo pavergtųjų tautų savaitė. Amerikiečių laikraščiai šiemet daugiau prisiminė Lietuvą, Latviją. Estiją ir kitas pavergtas tautas. Po Vietnamo pralaimėjimo net informacijos tarnyba jaučia didesnę jautrumą iš savo kraštų turėjusiems pasibėgti ir svetur prieglaudose ieškoti. Net kovojusieji prieš Vietnamo karo vedimą šiandien jau mato komunistų žaunumą užimtuose kraštuose. Todėl komunistinės Rusijos kolonijomis padarytą Europos dalį žvelgia su pasigailėjimu ir kelia teisingumo reikalą.

Tačiau čia tik žybtelėjimas viešojoje opinijoje. Viešajai opinijai paveikti reikia nuolat bėgtis į politikų duris ir langus, reikia drąsaus puolimo bent laikais ir telegramomis, kad prezidentas ir jo užsienio politikai vadovaujantys asmenys žinotų amerikiečių nuotaikas, ypač tų, kurie atstovauja savo pavergtiesiems ir nutildytiems broliams. Reikia nuolat kreiptis į senato ar

atstovų rūmų narius, kad jie savo rezoliucijomis įtaigotų politikos vadovus neprekiuoti svetima laisve ir jų teise į laisvę. Nors rezoliucijos neturi įstatymų galios ir neįpareigoja vyriausybės joms paklusti, bet jos daro įtaką, ypač prieš rinkimus, kreipti politiką taip, kad bent teisingumas nebūtų išduotas ir komunistų užgrobtoms kraštams nebūtų sunaikintos pasakutinės viltys.

Šiuo metu reikia savo reikalavimus nukreipti į prezidentą, kad Baltijos valstybių aneksijos padarymas teisėtus aktu nesugriautų pavergtųjų tikėjimo žmoniškumui, kuriam laisvieji ir pakankamai jėgos turintieji kraštai, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės, yra įsipareigoję. Kreipimasis laisvės ir telegramomis vėl turėtų būti organizuojamas, kad ir to paties jaunimo, kuris neseniai pavergti tautai gerai atliko savo patriotinę pareigą.

Kolonialinis valdymas Afrikoje ir Azijoje jau pasibaigė. Net saulės gavo nepriklausomybės. Bet niekas nesirūpina, išskyrus pavergtuosius, kolonijomis, kurias sukūrė Sovietų Rusija ir kurias valdo teroro ir genocidinių naikinimų. Panaudodami žiauriausią prievartą ir svetimas rankas — pačių pavergtųjų išdavikus, komunistai išnaudoja milijonus žmonių.

Sveicarų „Zürcher Zeitung“ sąryšis su Helsinkio saugumo konferencija primena Europos politikams: „Dabar tėra tik viena europiška kolonialinė galybė — rusišką. Nenuostabu, kad brežnevėnė valstybė kolonijomis yra pavertusi sritis ne užjūriuose, bet pačioje Europoje, jeigu ir neminėsim „sovietinių tautų“ centrinėje Azijoje troškimu turėti nepriklausomybės. Kaip išvada šou metu gali būti tik vienas klausimas: kas dar kitur daugiau turi kolonizuoti sričių ir kas daugiau jau yra dabar paėmęs — vakariečių ar rytų imperialistinis gobsumas“.

Tai yra aišku Amerikos ir laisvųjų Europos valstybių vadams, juo labiau pavergtųjų atstovams, gyvenantiems vergijoje ir tyliai kenčiantiems arba gyvenantiems laisvėje ir tyliai kovojantiems.

O reikia jau ne tylios kovos. Reikia kaip tik stipraus organizuoto ir visų pavergtųjų jungtinės daugumos pasisakymo. Tik didelis skaičius balsų daro įtaką, kad vakariečiai išdrįstų pasisakyti prieš Europos tautų užgrobtą neteisėtumą ir prieš naują kolonializmą rytų ir vidurio Europoje.

Is savo pusės turime padaryti viską, kad prezidentas ir užsienio reikalų politiniai vadovai būtų masiškai užpildyti telegramomis, protestais, reikalavimais nekeisti Amerikos politikos komunistinio atžvilgiu ir nepripažinti teisėtoms dabartinių sienų, skiriančių pavergtuosius nuo laisvųjų, nepriklausomas valstybes nuo naujųjų kolonijų. Šį kartą neužtenka paguodos pareiškimų, bet reikia konkrečių darbų. To turi siekti lietuvių veiksniai, prie to vėl turi dėti jaunimas, jau įrodęs savo pajėgumą.

“OMEGA” RADIO STOTYS

Šiaurės pusrutulyje veikia visos žemės dažnumo navigacinės sistemos „Omega“ stotys, kurių sudaro 8 galingi siųstuvai, išdėstyti įvairiose vietose, kurie skleidžia nuo 10 iki 14 kilohercų radio signalus. Lygindami fizinius pakitimus tarp skirtingų stotelių signalų, laivų priėmimo prietaisai gali nustatyti savo buvimo vietą vienos mylios tikslumu.

Vidutiniškas atstumas tarp perdavimo stotelių — 10 tūkstančių km. Kadangi pagrindinis navigacijos elementas yra ateinančių signalų fazijų palyginimas, labai svarbu, kad siųstuvų spinduliavimas būtų pastovus. Tai pasiekta padeda atominiai laikrodžiai, kurie per 30 tūkstančių metų gali suklysti tik vieną sekundę.

Žemi dažnumai naudojami todėl, kad jonosfera visiškai atspindi tokias radio bangas, kurios, beveik nepakitusios, gali nukeliauti didelius nuotolius.

Keturi italai iš dešimties, egzaminuojami kaip kandidatai į valstybines tarnybas, nežinojo, kas buvo Julius Cezaris.

NESIBAIGIANČIOS DERYBOS

Derybų delsimas pastūmėjo į ultimatumą

JAV tarpininkavimas sutai-kyti bent Egiptą su Izraeliu yra nesėkmingas. Derybų delsimas yra pavojingas. Egiptas VI-15 paskelbė ultimatumą, kad Jungtinės Tautos nutrauktų su-tartį laikyti karinius dalinius prie Sueso, jei derybos bus delsiamos atitraukti Izraelio kariuomenę iš Sinajaus kalnų tarpkelių.

Abu minėti kraštai pergyvena didelį ūkinį sunkmetį. Izraelyje tebesiauria palestiniečiai teroristai. Kariniai Izraelio lėktuvai vis dar užpildinėja Libaną. Derybas delsiant, Artimuose Rytuose telkiasi vis daugiau sprogmėnų.

Arabų vadovaujamieji mehometoniskieji kraštai daro žygius pašalinėti Izraelį iš Jungtinių Tautų dėl arabų žemių užgrobtimo. Ši byla sujaukia valstybės departamentų sekretorių, ėmusių grasinti minėtoms valstybėms, ir net kongresą. Ateinančioje JT pilnatyje gali būti staigmenų, jei Izraelis bus išstumtas, kaip ir Taivanas, savo metu.

Nesėkmingas JAV tarpininkavimas

Sueso kanalo atidarymas buvo geras ženklas. Juo gali būti vėžamos Izraeliui skirtos prekės, bet draudžiama naudotis Izraelio laivams. Egiptas darė žiuos suvaržymus, tikėdamasis paskubinti teritorinių klausimų sprendimą.

Sueso kanalo saugumui sustiprinti Egiptas reikalavo atitraukti Izraelio kariuomenę iš Giddi Midla tarpkelių Sinajaus kalnų. Izraelio naudojami Abu Rudeis naftos šaltiniai prie Sueso lankos turi būti perleisti Egiptui. Byla išliko dėl minėtų tarpkelių.

Devynis mėnesius užsitęsę pasitarimai dėl tarpkelių įstrigo JAV valstybės departamento sekretoriaus tarpininkavimas kovo mėnesį buvo visiškai nesėkmingas. Prezidento G. Fordo tiesioginis įsijungimas į tarp-tautinę politiką ir pasitarimai Salzburge su A. Sadatu, Egipto prezidentu, ir Izraelio ministru pirmininku I. Rabino nepaliko ryškių pėdsakų.

Dvigubas žaidimas

H. Kissingeris, pergyvenęs keletopus smūgius, kaip nesėkme Artimuose Rytuose, santykių įtampą su Graikija, nesugebėjimą išspręsti Kipro bylos, praradimą Indokinos ir nelemtą poslinkį Portugalijoje, vėl ėmė plūduriuoti viešumoje, aiškintis, kad už-

GEDIMINAS GALVA

sienio politikoje negalima laimėti to, ko nori kuri galybė. Tuo metu ir prasidėjo dvigubas žaidimas derybose Artimuosiuose Rytuose, sulaukęs nelemto atkiričio.

Spaudoje buvo paskelbta, kad G. Fordas, nepatenkintas Izraelio vedama delsimo politika, ėmė grasinti atkiričiu — karinės paramos apkarpyimu. Birželio pabaigoje ir ilpojos mėn. H. Kissingeris vedė slaptus pasitarimus su Izraelio ministru pirmininku Rabinu ir jo ambasadorium S. Dinitzu Washingtono. Pasitarimai vyko Washingtono, New Yorko, Virginija saloje ir Vokietijoje. Po šių pasitarimų Izraelio reikalavimai vis didėjo, juo keliai kiti kurie techniško pobūdžio reikalavimai dėl tarpkelių perleidimo Egiptui. Tuo pat metu įtakingas Izraelio dienraštis „Ma'ariv“ skelbė: „JAV prie sienos spaudžia Izraelį“.

Izraelis tarpkelių perleidimui kėlė sąlygas: Egipto žemių gražinimas gali būti padarytas tik per ilgesnį tarpsnį, ne trumpiau kaip trejus metus. Egiptas turi pasisąždėti minėti metu Izraelio nepulti, JT daliniai ir toliau net lieka, JAV suteikia 2,5 bil. dol. paramą Izraeliui ginklams pirkti ir ūkui tvarkyti, Golano aukštumos ir Užjordanės klausimai nesiejami su Sinajaus byla, Izraelis nepripažįsta Palestinos, arabų organizacijos, o Egiptas turi liautis kitiis mahometoniškų kraštus kirstyti prieš Izraelį.

Nemanau, kad Kissingeris ir Rabinas sutarė visais klausimais, tačiau abejonės nekelia jų vieninga nuomonė — kelti klausimus, kurie verstų delsti pasitarimus.

Egipto atkiričiai

Izraelio ministeris pirmininkas I. Rabinas buvo neapdairus „Time“ pareiškdamas: Egipto reikalavimas atgauti Sinajų susietas su Izraelio saugumu. Jo nuomone, negalima susitarti su Sirija dėl Golano aukštumos grąžinimo. Izraelis negali daryti nuolaidų dėl Užjordanės grąžinimo ir net 6 mylias Izraelio kariuomenę atitraukti nuo Jordano upės. Aiškiai šnekanč, Izraelis nėra linkęs skubėti dėl Sinajaus, o ypač kitų Izraelio užimtų žemių grąžinimą kaimynam.

Egipto vyriausybė padarė visai netikėtą sprendimą. Jo užsienio reikalų ministeris I. Fah-

my VI. 15 raštu pranešė Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, kad nebus pratęstas JT karinių dalinių buvimas, jei Saugumo taryba nepanaudos priemonių grąžinti Egiptui priklausiančias žemes Sinajuje.

Jei nebus rastas sprendimas pratęsti JT ypatingiems kariniams daliniams Sinajuje, jie turėjo būti atsaukti VII.25. Jų pasitraukimas gali įtempti santykius, baigti nei karo, nei taikos tarpsnį ir sudrumsti apgaulingą taiką.

Egipto rašte priekaištaujama Izraeliui, kad I. Rabinas darė prieštaraujančius pranešimus, trukdė taikos įgyvendinimą ir apgailestaujama dėl JT Saugumo tarybos delsimo vykdyti anksčiau jos padarytus nutarimus. Saugumo tarybos 1973. X. 22 nutarimas 338 skatino kraštus taikoje gyventi ir vykdyti 1967. XI. 22 d. nutarimą 242 grąžinti užimtas žemes atitinkantiems kraštams.

Egipto sąlygotas raštas liečia ne tik Izraelį, JT, bet ir JAV, nes jos daliniai atsakingos dėl derybų delsimo. Valstybės departamentas juo buvo nepatenkintas, tačiau jo sekretorius buvo priverstas veikti ir pateikti Egiptui šiek tiek palankesnes sąlygas vėl užmegzti derybas. Dar šį mėnesį turės išsiskirti minėtų valstybių derybų persilaužimas į gerąją ar blogąją pusę.

— Genevoje visą liepos mėnesį vyksta Jungtinių Tautų Organizacijos Ekonominės ir Socialinės Tarybos 59-oji visuotinė sesija. Jos darbuose dalyvauja ir Apasaltų sosto stebėtojų delegacija.

Rumunijos valstybės galva maršalas Antonescu (kairėje) 1940 m. Berlyne pasirašė su Hitleriu karinį savitarpinės pagalbos paktą. Dabar Rumunijos išėjo knyga apie rumunų-rusų karą ir, susilaukęs didelio pasiekimo.

TOBULYBĖS IDEALO SIEKIMAS

Krikščioniškasis tikėjimas yra labai reiklus. Jeigu norime būti tikri, sąmoningi krikščionys, turime visuomet prisiminti, kad krikščioniškas tikėjimas iš mūsų labai daug reikalauja. Krikščioniškas tikėjimas mus įpareigoja siekti tobulybės, būti tobulais žmonėmis. Čia iš karto reikia pastebėti, kad tobulybė yra ne vien krikščionio, bet ir kiekvieno žmogaus idealas. Tik paklauskite mažą vaiką, kuo jis užaugęs norėtų būti. Jis labai nuosirdžiai atsakys, kad nori būti herojus: astronautas, sporto rungtynių, lenktynių laimėtojas, turtoolis, drąsulis, išminčius, kuris visus kitus viršija turtais, drąsa išmintimi. Žodžiu tarant, jau vaikas svaioja būti nepaprastu, tobulu žmogui, antžmogui. Kiekvieno augančio žmogaus sąmonės, vaizduotės gėlmėje slypi antžmogio idealas. Tas antžmogio, žmogiškojo tobulumo idealas gali būti labai įvairus. Ir ne visuomet jis išreiškia tikrąją žmogaus dorybę. Priešingai, kaip tik čia, ieškant tikrosios žmogaus dorybės idealo, iškyla pavojus patekti į klystkelius, kurie veda į žmogaus sunykimą.

Mums krikščionims savaime kyla klausimas: koks žmogiškų tobulybės idealas mes turime siekti? Atsakymo nereikia ilgai ieškoti. Užtenka prisiminti nuostabių ir beveik gąsdinančių Evangelijos žodžius. Kristus mums sako: „Būkite toboli, kaip yra tobulas jūsų Tėvas, kuris yra danguje“. Nelauktas, neišsivaizduojamas žmogaus išaukštinimas — pats Dievas mums yra tobulumo pavyzdys! Tai tiesiog svaiginančios tobulumo aukštumos. Esame kviečiami tapti panašiais į Dievą, kurio veido šviesa mes esame paženklinę.

Turime galutinai įsitikinti, kad siekti šventumo yra kiekvieno tikro krikščionio pareiga. Netiesa, kad pasiekti šventumo yra neįmanoma. Pasiekiamybe šventųjų gyvenimus ir pamatysime, kad ir šventieji yra patyrę tuos pačius sunkumus, kokius mes sutinkame savo kasdieniniame gyvenime. Tuos sunkumus jie nugalėjo atkaklia kova ir nuolatine auka. Šventieji tapo šventais ne dėl to, kad darė stebuklus, ne dėl to, kad turėjo antgamtinių regėjimų, bet dėl to, kad atsiliepė į Dievo kvietimą ir bendradarbiavo su Dievo malone. Savo malonę Dievas teikia visiems, kurie maldoje gyvena su Dievu, kurie sakramentais stiprina savo ryšį su Dievu. Pirmieji krikščionys po krikšto visi buvo vadinami „šventaisiais“.

(Nukelta į 5 pusl.)

GĖLĖS PO AŽUOLU

NOVELĖ

MYK. VENCLAUSKAS

26

— Čia bus gerai. Sėsk, Jone. Jonė atsisėdo ir, baugiom akim apsidairiusi aplinkui, paklausė: — Gal čia mūsų nesuras? — Kam ateis į galvą mūsų čia ieškoti? Mes jau šioj pusėj vieškelio. Tu vis baukštai? — Ne, nieko... Tik klaiku nuo tų gaisrų... Atrodo, kad ir čia mus apšvies. Bet juk visur pavojus? — Kitos išeities nėra, — atsakė Sigita, atsisėdama po beržu. — O su pavojum — nieko negali žinoti. Kartais atrodo mirtis žaidžia su tavim, lyg katė su pele, ir per tai tu išlieki gyvas net tada, kai, rodos, visai nebelieka vilties.

— Gal būt. Bet ką mes toliau darysim? — Kad tik išspruktumėm šį kartą. Svarbu bent gyviem nepatekti į jų nagus. Apisirūpinsim dokumentais ir įsidarbinsim, pakeitę pavardes. Tave gal įtaisym valsečiuje už raštininkę. Pažiūrėsim, kur pasiseks. Toliau be šautuvų dirbsim savo tėvynei, kad žmonės neprarastų vilties. Žadinsim pasyvų pasipriešinimą okupantui. Kaip tu?

— Visa širdimi. Darysiau, ką tik įsakysite. Gyvybė ar mirtis nebesvarbu, svarbu, kad turėsiu aiškų tikslą. Tai būtų pagrindas dar man gyventi.

Jis apkabino ją ranka po beržu. — O kai įsidarbinsi bent vienas, tada iškelsime vestuves! Gerai?

— Gerai, Sigita.

Jis stvėrė ją į glėbį, abu susikabinę spaudėsi į vienas kitą, patvirtindami vienas kitam meilę bei ištikimybę, iki bus gyvi. Po to dar ilgai kuždėjosi, kol Jonė pradėjo pavargti. Tada jis sakė jai:

— Išsitiesk, Jone, padėk galvą ant manęs ir pailsėk. Ryt gali jėgos praversti. Aš budėsiu.

Jis atsisėdė į beržą, šalia pasidėdamas dvi granatas ir revolverį. O Jonė, apsisupusi skara ir pasibraukusi lapų po savim, išsitiesė, atremdama galvą į jo krūtinę, bet negalėjo užmigti: per daug įspūdių, o ir gaisrų pašvaistės danguje, spindindamos jos sieloje, slankiojo klaidiais baimės šešėliais, tačiau pamazė ėmė atslūgti įtempti nervai... ir jos akys užsimerkė.

Rodos, sėdi ant Piliuko, o po ažuolu, atsisėmusi į jį. Staiga pakilo vėjas, ir ėmė siūbuoti aplinkui medžiai, ėmė braskėti ažuolo blaškomos šakos. Jonė įsikabino rankom į didelę žolę, kad jos nenuneštų baisus vėjas. Ir štai iš žemės iškilo baisus milžinas... stovi išsižergęs, padėjęs ranką ant kardo rankenos, o vėjas tarso jo ilgą žilą barzdą, lyg pašlę debesį... Milžonas! Taip, ji prisimena dabar — senelė apie jį pasakodavo. Bet vos spėjo į tai suvokti — viskas dingio, nutilo. Niekur nieko. Tik, va, bestovinti mama... o šalia mamos, aiškiai mato, stovi Algis ir Kęstis... žiūri į ją abu ir šypsosi.

— Mes atėjome tau atleisti, — išgirdo mamos balsą.

Jonė atmerkė akis... Lyg ryto šalčio supurtinta. — Ar tai sapnas, ar vizija? Taip aiškiai... Ne, tai ne sapnas, — pagavlojo ji. Jai atrodo, ji dar buvo sudėjusi kaip reikiant akių arba gal tik vos vos buvo priglaidusi blaštienas...

Dangus buvo skaidrus. Nuo tekančios saulės begalinėje tyloje degė aplinkui berželiai savo auksiniais

lapais, kurie dar nebuvo spėję nubyrėti. Nuostabus vaizdas... Tačiau ji greit susivokė, kur esanti, ir jai pasidarė neramu, lyg ir ko bangu, kad nedirso ir pajudėti, tik pro kaktą tyliai pažvelgė į Sigitą: jis snaudė, atsisėmęs į beržą, nuleidęs galvą ant krūtinės. Ji nenorėjo jo žadinti, bet pajuto, lyg kokią siaubą toje tyloje... Gal dėl keisto sapno? Taip, jis dabar jai atrodo labai bauginantis ir įspėjantis... ir ji staiga atsisėdo.

— Sigita... tu miegi? — Ne, ne... — nervingai sujudėjo Sigita, automatiškai griebdamas už granatos. — Aš mačiau mamą ir brolius... — Tai spanas. — Bet man kažko bangu... — Kodėl? Čia nieko nėra.

Sigita kilstelėjo galvą po beržu, priklaupęs ant vieno kelio, bandė apsidairyti ir staiga susigūžė.

— Gulk! — pamoko ranka Jonė, o pats griebė už granatos užtaiso. Valandėlę dar palaikęs granatų rankoje, sviedė ją už krūmų, kur matė enkabistų būrį ir vilkinį šunį. Tik spėjo pats pakristi ant žemės, su trenksmu sprogo granata, sudrebindama ryto tylą, sučežėjo skeveldros, kapodamos krūmų viršūnes, ir sukaukė sucypė vilkinis šuo.

— Dabar bėkim!

Abu pasilenkę pasileido bėgti, slapstydami už krūmų. Jie bėgo ir bėgo, susiėmę už rankų, — Sigita vedė vis į tirščiau krūmais apugusias vietas, kol Jonė uždušo ir nebepajėgė bėgti paskui Sigitą. Be to, enkabistai pradėjo smarkiai šaudyti ir, jiems bėgant, dažnai zvembė kulkos pro šalį — gal priešai pastebėjo juos, o gal akiai šaudė, trukdydami jiems pabėgti.

(Bus dangiai)

TIKSLIAI ATSPĖJO ATEITĮ

Prisimenamie čia, kaip buvo spėliota ateitis prieš 75 metus. Kaip atrodys XX-ojo amžiaus pasaulis.

Apie tai 1896 m. liepos 27 d. "Saturday Evening Post" numeryje rašė Otis T. Mason. Savo spėjimus jis surašė straipsnyje "XX-ojo amžiaus gyvenamas namas". Čia dalis ištraukų iš jo rašinio.

"Amerikos baltasis gyventojas gyvena šiandien vidutiniškai 50 metų, indėnas — 16 metų. Svarbiausia priežastis ta, kad baltasis žmogus gyvena gerame apsauginiame name, o indėnas to neturi. Mūsų palikuonys gyvena dar ilgiau, nes jie turės namus ir butus, kurie juos dar geriau apsaugos nuo oro kaprizų. Geras namas yra šeršas nuo ligų ir negalavimų, ir pažiūrėkime, kaip atrodys namas XX-ojo amžiaus antroje pusėje.

XX-ojo amžiaus namas stovi atskirai, nes gyventojai įsitikino, kad namas prie namo nustoja būdingo pastatų grožio. Prie namo įėjimo nesimato laiptų, juos pavaduoja maži liftai. Paspaudus mygtuką, liftas pakelia žmogų į reikiamą aukštą. Per visus namus eina varinių vielų tinklas paslėptas už gražių papuošimų ir sienų. Tai elektros srovės vielos, kurios teikia šilumą, šviesą ir energiją įvairioms mašinoms. XX amžiaus elektros srovė teikia upių hidroelektrinės jėgines. Tų laikų žmonės savęs klaus, kodėl jų protėviai tai anksčiau nesugalvojo? Elektros srovė iš jėgainių požeminiais kabeliais pasiekia butą. Elektra gerai apšildomi namai XIX-me šimtmečiu nebuvo žinomi. XX šimtmečiu namai apšildomi elektra. Be to, kiekvienas kambarys galės turėti jam pageidaujamą temperatūrą, gyvenamas vėsesnis. Vasarą šilūs butus, paspaudus mygtuką, galės atvėsinti ventiliatoriais, kurie bus paslėpti po lubų arba grindų.

Zinoma, XX-ojo šimtmečio namą apvėsins elektra. Elektros lemputės nebus matomos, jos bus paslėptos po plokštesimis atspindinčiais šilumą ir malonius šviesos spindulius.

kambarys šiltesnis, miegamasis Elektrinio apšildymo dėka nebereikės kuro atsargų, taip pat nebereikės katilų ir kitokių įtaisų. Taigi modernus namas neturės rūšių, maisto atsargų nebereikės laikyti po grindų. Seimninkės pirkis viską įpakuotą į pakuotes, kur neprieina vabzdžiai ir laikys maistą sandėliuke, kur ventiliatorius teiks šaltą temperatūrą. Moderniame name nebūna vietos tarakonams, pelėms, žiurkėms. Baldai bus daromi iš lengvos medžiagos, lubos, grindys stabilios, iš dirbtinio sumalto medžio. Taigi nebus plyšių vabzdžiams gyventi.

XIX-ojo amžiaus virtuvė buvo vieta, kur dvokė dūmai, anglis, pelenai ir įvairūs kvapniai, sudarydami nemaloną sferą. XX amžiaus elektra pakels į nemaloną aplinką. Virinimui pietų pakakins pasukti mygtuką ir elektros virtuvės krosnis bus užkurta. Mažas motorukas suks

prietaisą, kuris plaks kiaušinius, grietinėlę... Po 1950 m. namuose pasitaikys retai gaisrų, nes baldai, grindys, durys ir kambarių sienos bus padarytos iš nedegamos medžiagos. Moderniame bute kambariai nebus išmūšti sienų popieriais, kurie pritraukia dulkes, vabzdžius ir mikrobus. Popierių pakeis dažai, sienos bus išpuoštos spalvotomis foto nuotraukomis ir moderniai nupieštomis freskomis.

Kas kalba apie namą, turi galvoti ir apie gatvę. Antropologas pasakoja, kad pirminė gatvė buvo ne kas kita, kaip žmonių pramintas takas. Palei tą taką pradėjo statyti namus ir jis virto kaimo keliu, sodele... Bet turime neužmiršti, kad XX-ojo šimtmečio gatvė atrodys kitaip, negu XIX-ojo amžiaus. Gatvėse nebūna dulkių, nes miestuose nebeliks arklų. Jų vietą užims naujos mašinos, nepalyginamai geresnės ir traukiamos jėga. Su arklų dingimu dings ir daug ligų. Pavazdžiui dings musės, nebus vabzdžių, kurie gyvena iš nešvarumų gatvėse. Taigi ir užkrečiamos ligos, platinamos vabzdžių, pasitaikys daug rečiau, negu iki šiol..."

Taip prieš 78 metus spėjo Otis T. Mason. Galima jo spėjimus palyginti su tikrove ir padaryti savo spėjimus ateitį.

už 50-75 m. atsivėlgiant į gyventojų prieauglį ir kitus pasikeitimus aplinkos — oro ir vandens užteršimą ir į mūsų žemės planetai grasinančio naujo ledlaikio.

Dėl mūsų nario

A. + A. ANATOLIAUS DABKAUS

atsiskyrimo su šiuo žemiškuoju pasauliu, jo žmoną BARBORĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir jūnjamės į jų liudėsį.

LB Hot Springs apylinkė

A. + A.

NAPOLEONUI BINDERIUI mirus,

liūdinčiai šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Zuzana ir Petras Pupiai

A. + A.

NAPOLEONUI BINDERIUI staiga mirus,

jo žmoną JANINĄ ir DUKTERIS su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Birutė ir Juozas Bagdanskiai

A. + A.

JADVYGAI PRAPUOLENIENEI

mirus, dukteriai ALDONAI ir SŪNUMS reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Zuzana ir Petras Pupiai

LAIŠKAI "DRAUGUI"

Svorio matai

Liepos 18 d. jūsų dienraštyje, pirmame puslapyje tilpo žinia: "Maskva grūdus jau perka." Pažvelgę to pranešimo yra parašyta: "Metrinė tona yra mažiau, negu pusė amerikoniškos tonos, kuri yra 2000 svarų." Atsakymo paieškojau Websterio žodyne, svorio ir matų skyriuje (pusl. 27 — gale žodyno) ir sužinojau, kaip ten yra parašyta (suglaustai):

1 tona = 2000 svarų = 907.18 kgr.

1 svaras = 16 uncijų = 453.59 gramų

metrinė tona = 1000 kgr. = 2204.6 svarų

Tai išsina, kad metrinė tona yra didesnė (sunkesnė) už amerikonišką toną. 2046 svarų arba 98.82 kgr.

J. Kiaušas

Lietuviai Pavergtųjų tautų protesto demonstracijose Chicagoje. Kalba Chicago's Altos pirm. K. Oksas.

NAUJAS METODAS

Antverpene, Belgijoje, statomas metro. Iki šiolie buvo darbuose uždarymas susisiekimui, išgrauamos gatvės, o palijus mieste pasidarydavo purvynai. Ir tai užsitęsdavo ilgą laiką. Dabar tolimesniems metro pravedimo darbams Antverpeno inžinieriai sugalvojo naują požeminio darbo metodą, kuris dabar išbandomas. Pagal naująją darbo techniką bus kasama po

žeme. Jei bandymai gerai pasiseks, nebereikės iš viršaus griauti gatvių ir susisiekimas mieste galės būti nesutrukdytas. Uždarytos bei išgrautos miesto gatvės dėl metro statybos paliks tik archyvui. Naujas metodas turės pagreitinti darbų, nes visi požeminiai telefonai, televizijos, elektros laidai bei dujų, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžiai paliks nepaliesti. Šio naujo bandymo rezultatai bus žinomi šių metų pabaioje.

NORI PIRKTI

Ieškome pirkti 3-jų miegamų mūr. bungalow Marquette Parke, iki 20 metų senumo. Skambinti 925-2009 A. T.

PROGOS — OPPORTUNITIES

Dėl ligos parduodama maisto produktų ir mėsos krautuvė. Šis šeimos biznis veikia vienoje vietoje virš 50 metų. Iškaitoma visi reikalingi ir inventuriniai. Gera įsigyvenus prekyba Brighton Pke. Informacijai kreiptis tel. LA 3-9090 tarp 10 v. r. ir 6 v. v.

DEMESIO!

PUSMEČIUI \$60.00

(10/20/5/UM)
Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
J. BACEVIČIUS — 778-2233

ELEKTROS

IVYDIMAI — PATAISYMAI
Turū Chicago's miesto leidimai. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sauliningai.

Klaudijus Pumputis
4358 S. Washburn Ave. 927-3559

NAMŲ ĮRAVAVIMAI

NEMOKAMAI
Turime pirkėjus.
J. Bacevičius
Tel. — 778-2233

LIETUVIS

DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Darbo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti VA 7-9107

STASYS ŠAKINIS

PLUMBING

Vonitų, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.: SERAPINAS — 778-0205

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams. Kas šėštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p. 12 WEVD Stoties New York (1330 kil. AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausyti — Lietuvių kultūrinį Valandų angli kalba. 12 Seton Hall Universiteto radio stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadi, 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke — Western ir 69 išnuomojamas 4 kambarių butas. Su baldais. 2-me aukšte. Pageidaujama be vaikų. Tel. WA 5-6182.

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pažeidimų.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijo, Stereo ir oro vėsintuvai Pardavimas ir taisyimas MIGINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1436

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir plna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEIMAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsį. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

Siuntiniai į LIETUVĄ
Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, daiktai, baldai, maistas, akordeonai, naudingos. Turime raktą. \$17,000.
6 kamb. mūro namas. 2 auto. garažas. Beveik prie Marquette Pko. beįėjimas. Jau įrengtas. \$21,000.
8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūsų \$17,700.
2 butų tvirtas mūras. Mūro garažas. Šildymas 2 po 6 kamb. butai, poilsio kambarys, saunas, beismenė. Prie Paramos. \$26,800.
Lukšus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismenė gražumėlis. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kozle. \$37,500.
14 aukšto, 18 mėnesių mūras. 2 butai. 2 auto garažas. Arti mūsų. Liga verčia atiduoti už \$23,500.
2 aukšto mūras. Pukšis 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. saunas beismenė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų. \$26,500.
Platus ir pats lotas su garažu. Arti Maria High School. \$5,900.
Pukšis mūras. 3 butai ir maisto krautuvė su inventoriu. Šalia tuščių lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pke. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valkvojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. EE 7-5168

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greitai, sauliningai ir garantuoti.

DOMAS ŽUKAUSKAS
444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 4-3447

ELEKTROS

IVYDIMAI — PATAISYMAI
Turū Chicago's miesto leidimai. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sauliningai.

Klaudijus Pumputis
4358 S. Washburn Ave. 927-3559

NAMŲ ĮRAVAVIMAI

NEMOKAMAI
Turime pirkėjus.
J. Bacevičius
Tel. — 778-2233

LIETUVIS

DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Darbo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti VA 7-9107

STASYS ŠAKINIS

PLUMBING

Vonitų, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.: SERAPINAS — 778-0205

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams. Kas šėštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p. 12 WEVD Stoties New York (1330 kil. AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausyti — Lietuvių kultūrinį Valandų angli kalba. 12 Seton Hall Universiteto radio stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadi, 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

REAL ESTATE

Beverly Shores, Indiana, parduodami 2 sklypai. Dėl informacijos skambinti 471-0720.

Parduodama nuosavybė

TRIKAMPIS SU TAVERNA
IR 10 BUTŲ NAMU
Rašykite: P.O. Box 11,
Willow Springs, Ill. 60480

COOL AND CLEAN

Centrally air-conditioned charmer. Brick, 3 bdrms., with modern kitchen, formal dining room, full basement, lovely yard and 2-car garage. S. W. Side. A real steal at \$23,500.

Call: Mrs. Bartch

881-1151

SILVERWOOD, INC.

10008 S. WESTERN AVE.

APARTMENT BUILDING

16 one-bedroom units
Vicinity 67th and California

Now accepting bids

TO SETTLE ESTATE

Reply in English.

LAUREL

Tel. — LA 3-5785

Čia Veringas Doleris

2 butų didelis namas. 6 ir 7 kamb. gražiai apkalta. Naujas stogas. Garažas. Reikia gerinti, kas sugeba — naudokites. Turime raktą. \$17,000.
6 kamb. mūro namas. 2 auto. garažas. Beveik prie Marquette Pko. beįėjimas. Jau įrengtas. \$21,000.
8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūsų \$17,700.
2 butų tvirtas mūras. Mūro garažas. Šildymas 2 po 6 kamb. butai, poilsio kambarys, saunas, beismenė. Prie Paramos. \$26,800.
Lukšus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismenė gražumėlis. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kozle. \$37,500.
14 aukšto, 18 mėnesių mūras. 2 butai. 2 auto garažas. Arti mūsų. Liga verčia atiduoti už \$23,500.
2 aukšto mūras. Pukšis 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. saunas beismenė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų. \$26,500.
Platus ir pats lotas su garažu. Arti Maria High School. \$5,900.
Pukšis mūras. 3 butai ir maisto krautuvė su inventoriu. Šalia tuščių lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pke. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.

LEONAS REAL ESTATE

2741 W. 69 St. 925-6015

Beverly Shores, ant Broadway parduodamas gražus dvigubas sklypas. Skambinti (219) 879-5097 arba (312) -254-1136

PALOS HILLS

GRAND OPENING

Spacious 2 bedroom, 2 bath condominium apt. home. 2 car garage — All appliances — Carpeting — Air conditioning — Work bench area. Plenty of closets and storage.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4250 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI,

GIMINIŲ ISKVIETIMAI, pildomi

PILIEITYBES PRASYMAI ir

kitoki blankai

PIRKSI — PARDUOSI —

NUMOSI

Maloniai jums patarnaus

BUD'S REAL ESTATE

2-ju butų po 4 kamb. mūras. Prie

72 ir Rockwell. Prie \$26,900.

Prie 73 ir Western. 5 kamb. mūras.

Labai gerai išlaikytas. Gazu šiluma.

Tik \$16,500.

45 ir Campbell. Mūr. Tiesiai krautuvės patalpa, butas užpakaly. Garažas. Tik \$21,000.

73 ir Whipple. 4 kamb. mūras.

Beismenė, garažas. \$25,500.

52 ir Whipple. 1 aukšto mūras —

maisto krautuvė ir 5 kamb. butas.

Platus lotas. Garažas. \$24,000.

LEMONTO RAJONE

10 lotų. 70x125 p. Kaina tarp

\$11,750.00 ir \$14,000.00.

Aukščiausias kampanas — State St. ir

Archer Ave. 9% akro. Prie \$12,000 už akro.

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave. — 254-5551

128th & Archer Ave. — 257-2067.

Mūr. bungalow, 43 pėdų sklypas,

central. šildymas. Whipple ir 63-čia.

Nebrangus.

2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų 30

p. sklypas. Central. šildymas. Kiekv.

butui atskirai. Tik \$48,000.

Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po

3 kamb. ir 3 kamb. sklype. 2 auto

garažas. Central. šildymas. Geros pa-

jamoms. Gera vieta gyventi.

10 butų mūr. Naujas šildymas. Ge-

ros pajamos. Didelis kamb.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

PLATINKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED — MOTERYS

IDEAL WORK FOR OLDER WOMAN

Care of 5 yr. old girl light house-keeping and cooking. Must drive. Car provided if necessary. May live in with board. Salary dependent on whether live-in and own car. Hrs. 6 a. m. to 6:30 p.m. Refs. Willow Springs. 839-8993, after 6:30 p.m.

DEPENDABLE WOMAN

NEEDED
For 2 pre-school children. live in. 5 day week. Own room. Good pay & home for right person. References. Some English necessary. Western suburbs. Tel. 246-0955

HELP WANTED — VYRAI

TAILOR

Fine Men's Clothing Store. Wants expert Tailor for alteration work. Excellent working conditions. Top salary. Health Insurance and pension plan. Contact

FRED SCHUBACH, INC.

Galesburg, Ill. — (309) 342-8101

REAL ESTATE

Prie Maria High School parduodamas 1 1/2 aukšto mūr. namas. Apačioje 6 kamb. viršų 5 kamb. Excellent

VLADUI NARBUTUI 90 METŲ

Vladas Narbutas, žemaitis siluvis, gimė 1885 m. gegužės 30 d. Martapolio vieniemyje. Profesijos vaistuininkas, baigęs Maskvos universiteto farmacijos fakultetą 1917 m., prieš pat rusų revoliuciją. Kadangi mokslus baigė, gaudamas rusų valdžios paskolą, tai tik gavus diplomą, buvo pasiūlyta vykti į Užkaukazį, kur siautė "džiunos" epidemija. Čia, Vl. Narbutą užklupo revoliucija, dingo banke sutaupyti už mokslo pašalpą pinigai ir, kaip jis pats sako, turėdamas tik tai kas kšėnėje, įvairiausių nuotykių lydimas grįžta į Lietuvą. Čia vyksta nepriklausomybės kovos. Nespėjus nė palsti nuo nuotykių kelionės, tuoj pakviečiamas Raseinių karinės intendatūros rekvizicijos komisijos pirmininku. Nors aplink karo nuteriotas kraštas, bet Vl. Narbutas pareiga buvo rekvizuoti gyvulius laisvės kovoms. Visa tai Vl. Narbutas atlieka labai humaniškomis priemonėmis.

— Gaila, dažnai būdavo žmonių, vieni suprato šią auką, kiti ne, bet juk tikslas pateisina priemones, juk tai buvo savo krašto laisvės reikalas, tuos laikus atsiminęs kartą kalbėjo Vl. Narbutas.

Laisvės kovoms pasibaigus, Lietuvai pradėjus nepriklausomą gyvenimą, visose srityse vyksta kūrimas. Finansų ministerija pradeda organizuoti valstybinės apdraudos įstaigą. Fin. m. ja Vl. Narbutui pasiūlo suorganizuoti valstybinės apdraudos įstaigą Marijampolės apygardoje, kuriai priklausė Marijampolės, Šakių, Alytaus, Seinų, Vilkaviškio ir Trakų apskritys. Jis šią įstaigą suorganizuoja ir inspektoriumi vyr. šios įstaigos išbūna 17 metų.

1937 m. prie Telsių nusiperka didelį ūkį ir pavyzdinai ūkininkauja. 1944 m. pasitraukia į Vokietiją, nes jau pirmosios rusų okupacijos metais buvo okupantų visapal terorizuojamas. Pokario metais gyvena įvairiose lietuvių pabėgėlių stovyklose. Vl. Narbutas ir čia netinginauja: dirba Raud. Kryžiu, Balfo įgaliotinis anglų zonų stovyklų komitetų pirmininkas.

Oldenburgo, Wehnenio lietuvių stovykloje, teko Vl. Narbutą pažinti kaip rūpestingą stovyklos komiteto pirmininką. Jis visur įžvalgus, viską stebis ir matas, besirūpinąs mokyklomis, mūšimais, seneliais. (Įvairius stovyklų dokumentus ir 150 fotografijų yra perdavęs Balzeko Lietuvių kultūros muziejui).

1955 m. atvyksta į Chicago pas dukterį Ireną ir žentą Edwardą Smieliauskus. Čia kurį laiką dirba Lietuvių bendruomenės ir Lietuvių pensininkų s-goj, būdamas švietimo ir kultūros vadovas ir garbės teismo pirmininkas.

1975 m. geg. 30 d. jam 90 me-

RIMTIES VALANDELEI

(Atkelta iš 3 pusl.)

nes jie pilnai gyvena Dievo malonėje, tai yra Dievo meilėje. Išlaikyti ir stiprinti malonės ir meilės ryšį su Dievu, reikiama siekti tobulybės, šventumo idealo.

Siekdamas šio idealo, krikščionis savo žmogiška valia veržiasi į moralinio, dorinio gyvenimo tobulybę. Ir čia jis nėra paliktas be pagalbos. Jis nuolat gali naudotis Dievo teikiama šviesa, jėga ir energija. Dėl to šventumo pasiekti jam ne tik yra galima, bet ir lengva. Meilė yra šventumo paslaptis. Meilė nugali visas klūtas. Dėlto pirmas ir didžiausias Kristaus įsakymas yra meilės įsakymas: mylėti Dievą ir mylėti žmones. Šventumas yra Dievo ir žmonių meilė, šventumas dėlto neša išganymą, išlaisvinimą, išgelbėjimą visai žmonijai.

Vl. Narbutas

ty. Neatspėsi jo amžiaus, ypač pakalbėjęs su juo. Visada žvalus, ambicingas, bet pats visada taktiškas, džentelmenas. Atsimenu, Wehnenio stovyklą perėmus vokiečių administracijai, stovyklos gail. seselė vokiečių kartą man sako: "Aš su p. Narbutu kalbu per vertėją, bet aš jaučiu jame senąją mokyklą".

Ir dabar, 90 m. sulaukęs, jis ištikimas senajai mokyklai ir senajam etiketui. Įėjus svečiui į namus, jis žvaliai džiaugsminai pasitiks, būtinai paprašys nusivilkti apsiaustą, pasodinus, vaišių pasiūlys. Jei svečias moteris ir jei pėsčia, ne tik pro duris išleis, bet ir palydės. Sveikata gana gera. Geresnei nuotai kai užėjus, dar ir kokią romantiką serena užtrauks. O prie romantikos jis mielai ir su moteriškąja gimine draugystę palaiko.

Birželio 14 d. Jaunimo centro kavinėje duktė Irena Smieliauskienė savo tėvui 90 m. jubiliejaus proga suruošė gražias vaišes. Tolimiausi svečiai buvo duktė Regina ir žentas inž. Jurgis Smilgevičius iš Australijos. Pobūviui sklandžiai vadovavo dr. L. Kriaučiūnas. Sveikino anūkas Valdas Smieliauskas, besirušijęs matematikos doktoratui Madison universitete, mo-

Stasė Petersonienė

Ateitininkų Federacijos valdybos sekretorei

ALDONAI PRAPUOLENYTEI ir artimiesiems,
netikėtai mirus jos motinai

A. + A. JADVYGAI PRAPUOLENIENEI,
nuoširdžiai užuojautą reiškia

At-kų Federacijos Valdyba

A. + A.

VACIUI KUPRIUI staiga mirus,
jo šeimai giliai ir širdingai užuojautą reiškia

Vacio bendradarbiai
Sargeant and Lundy Engineering Co.

Vienos Kardinolas Arkivyskupas
FRANZ KOENIG

apie V. Bagdanavičiaus knygą

The Cultural Wellsprings of Folktales

rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu patvirtinti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą moksliniam šios srities darbu. Jūsų aiškinimai yra išimtinės vertės."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąja lietuviška kultūra.

Apie tai Kardinolas rašo:
"Žvalgydamasis po jūsų knygą kiekvienas ras, kad Mironas Eliado's pareikšimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drauge. Ji kainuoja \$6.00

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

Augalų plitimas ir kilmė

Tyrinėjant įvairių augalų celių (ląstelių) branduolius, buvo nustatyta, kad daugiau nei pusė visų aukštesniųjų augalų rūšių yra natūralūs poliploidai. Poliploidai yra paplitusi daugmečių žolių tarpe apie 70 proc., mažiau poliploidų būna iš krūmų ir medžių. Atskirose augalų gentyse ir šeimose poliploidinės rūšys pasiskirsčiusios nevienodai, kai kuriose gausiai aptinkamos, o kai kuriose jų beveik nebūna.

Poliploidija labai svarbi, formuojant kultūrinius augalus. Kol dar šis reiškinys mokslškai nebuvo pagrįstas, žmogus atrinkinėjo derlingesnius, didesnius vaisius ir stambesnius bei ryškesnius žiedais augalus. Tokiu būdu buvo nesąmoningai kaupiamos kultūrinių augalų poliploidinės formos. Dabar daug žemės ūkio kultūrinių augalų, pavyzdžiui, kviečiai, avižos, bulvės, bananai, serbentai, agrestai, slyvos, geriausias obuolių veislės, liucerna, baltieji dobilai, dauguma dekoratyvinių augalų ir kt. yra natūralūs poliploidai. Dažnai kur žemės ūkyje auginami tos pačios rūšies, bet skirtingo

kyt. J. Valaitis, bičiulis iš Marijampolės laikų, Vincas Simanavičius, buvęs Wehnen stovyklos komendantas, telšiškių vardu Albinas Dzirvonas.

Vl. Narbutą, sulaukusį 90 m., paklausiau:

— Kokia jūsų ilgo amžiaus paslaptis?

— Nėra paslapties. Pirmiausia, gal lemia paveldėjimas. Mano mamytė mirė 104 metų. Šlaip gyvenime nei maisto rinkausi, nei stikluoko atsisakiau. Svarbiausia gal, kad niekad nekritau į depresiją neviltes atvejuje. Mėgstu žmones, išsikalbėjimą. Niekada nereikia vengti nuosirdžios draugystės, bet tik tokios, kai širdis širdį traukia.

"Ilgiausių metų" giedojom per Vl. Narbutą pagerbimo pobūvi. O dabar rašytu žodžiu kaimynų ir bičiulių vardu linkime jam dar daug, daug metų džiaugtis Dievulio pasauliu.

Stasė Petersonienė

plūtinumo augalai. Pastebėta, kad vertingesnės tos augalų formos, kuriose didesnis chromosomų skaičius. Pvz.: heksaploidiniai, minkštieji kviečiai yra produktyviausi, ir jų viename pasaulyje daugiausia sėjama. Tetraploidinių kviečių sėjama žymiai mažiau, o diploidinių vienaėlių — visai nedaug. Be to, poliploidai yra plastiškesni ir todėl lengviau prisitaiko prie besikeičiančių gyvenimo sąlygų.

Tai, va, kodėl poliploidija yra vienas svarbių augalinio pasaulio evoliucijos veiksnių. Jos dėka išaugo nauji, stambūs, gyvybingi augalai.

MALTOS ORDINAS

Vatikanas: kurti žmonių ir tautų gerovę bei pažangą yra pagrindinis visų tikinčiųjų uždavinys, pažymėjo popiežius Paulius VI, audiencijoje priim-

damas Maltos ordino magistrą ir vyriausiosios tarybos narius. Maltos arba joanitų ordinas prieš daugelį šimtmečių įsteigtas šventajai Zemei ginti, šiandien yra garbės ordinas su centru Romoje ir skyriais įvairiuose pasaulio kraštuose. Pagrindiniai Maltos ordino veiklos barai šiandien yra labdara ir ligonių slaugymas. Šiais Bažnyčios jubiliejiniais metais Maltos ordinas taip pat rūpinasi į Romą atvykstančių maldininkų priėmimu ir globa.

SIZOFRENJA

Dr. Seymour S. Kety, Harvardo Medicinos mokyklos profesorius, išstudijavo 5483 suaugusių schizofrenijos ligonius ir priėjo išvados, kad ta yra į gimta liga. Dr. Kety mano, kad schizofrenikų skaičius Amerikoje siekia milijonus. Visų protinių ligonių trys ketvirtadaliai yra schizofrenikai su įvairiomis hallucinacijomis.

J. Vc.

A. + A.

VACLOVUI KUPRIUI netikėtai mirus,
nuoširdžiai užjaučiame mūsų mielą bendradarbę **MARIJĄ** ir jos šeimą.

Presb. St. Luke's ligoninės
Patologijos skyriaus lietuvių bendradarbiai

A. + A. JADVYGAI PRAPUOLENIENEI,

Skausmo valandoje, mirus mylimai motinai jos dukrą **ALDONĄ PRAPUOLENYTĘ** ir visą Prapuolenių šeimą nuoširdžiai užjaučia ir kartu su jais liūdi.

Kisielių šeima
Razmų šeima

Ilgametei Ateitininkų globėjai

ALDONAI PRAPUOLENYTEI,

jos mamytė **A. + A. JADVYGAI PRAPUOLENIENEI** mirus, reiškiamo širdingiausią užuojautą, melddami Aukščiausiojo stiprybės.

Cicero Ateitininkų Tėvų Komitetas

A. + A.

JADVYGAI PRAPUOLENIENEI mirus,
jos dukterį **ALDONĄ**, Cicero L. B. valdybos vicepirm., užjaučiame ir kartu liūdime.

Cicero L. B. Apylinkės Valdyba

A. + A.

ANATOLIUI DAPKUI mirus,
jo žmoną **P. BARBORĄ** nuoširdžiai užjaučia ir dalinasi skausmu

Genovaitė, Valentina ir Ramutis
Bulotai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. Eugenija Barkauskienė

Jau suėjo metai gailėsčio, ilgesio ir gaudžių asarų metai, kai negailėstinga mirtis išplėšė iš mūsų tarpo mylimą motiną, uovę ir motinutę 1974 m. liepos 30 dieną.

Už jos sielą šv. Miklos bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje liepos 30 d., 8:30 val. ryto ir bus metinės prisimenamos rugpjūčio 3 dieną Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškos Bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už jos sielą.

Nulūžde: sūnus Gintaras, marti Otilija
ir anūke Ramunė Zivile

DRAUGAS, šeštadienis, 1975 m. liepos mėn.: 26 d.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1975 m. liepos 25 d., naktį, staiga mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

VACYS KUPRYS

Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero.

Laidotuvės — liepos 28 d., pirmadienį, 9 val. ryto iš šv. Antano bažnyčios į šv. Kazimiero kapines.

Giliame liūdesyje: žmona Marija
ir vaikai Saulius, Jonas ir Vida

Laidotuvių direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTRE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188-89

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

APYLINKINIS

× Marija Rudienė Balso c. v. pirm. vardinių progą buvo pasveikinta daugelio visuomenės veikėjų ir kultūrininkų, ypač visi džiaugėsi, kad Balso pirminkė jau baigia sveikti po ją ištikusios auto nelaimės.

× A. a. Vacys Kuprys, gyv. Cicero, Ill., staigiai mirė liepos 25 d. naktį. Pašarvotas Vasaitis-Butkus laidojimo koplyčioje, iš kur liepos 28 d. po 9 val. šv. Mišių bus palydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Dideliame nuliūdime liko žmona Marija, du sūnūs — Saulius ir Jonas ir duklė Vida. Velionis buvo ateitininkų veikėjas, pastaruoju metu globojęs jaunesniuosius ateitininkus. Yra bendradarbiavęs spaudoje ir kelis kartus laimėjęs "Laiškų Lietuviams" žurnalo rašinių konkursus. Turėjo 54 m. amžiaus.

× Marijona Piežienė, Prano Piežos žmona, grįžo iš šv. Kryžiaus ligoninės po sunkios operacijos ir dabar ilsisi namie. Tuo tarpu jos motina Paulina Urbonienė, kuri gyvena kartu su dukteria, buvo nuvežta į šv. Kryžiaus ligoninę po širdies priepuolio.

× Jonas Jaškauskas iš Dayton, Ohio, su savo dukra P. Masiulioniene buvo atvykęs į Chicago aplankyti savo anūkęs ir pažįstamų. Prieš tai kurį laiką atostogos praleido Union Pier, Mich. J. Jaškauskas yra rašto žmogus, bendradarbiauja spaudoje ir rašo beletristinius kūrinius. Šia proga jis aplankė "Draugo" redakciją ir susipažino su spaudos darbiais.

× Albina Palūdienė, Waterbury, Conn., atsiuntė 7 dol. auką. Ačiū.

× A. a. Kunigo Pijaus Karaliaus 20-ties mirties metinės minint šv. Mišios už jo sielą bus atnaušiamos liepos 31 d., 7 val. ryto ir rugp. 7 d., 8 val. ryto šv. Antano bažnyčioje, Ciceroje.

Kviečiame pamaldose dalyvauti. Sesuo ir brolio sūnus su šeimomis. (pr.)

× Venecuelos Lietuvių dr. jos gegužinė įvyks liepos 27 d. sekmad., Bruzgulienės sodyboje, Kane Ave., Willow Springs, Ill., prie Tautinių kapinių. Šokiams gros Ramonio orkestras. Veiks laimės šulinys ir bus Venecuelos tradiciniai kepama steiko "parija" (barbecue). Atsigalvinti veikis baras. Praleisti tyrime ore keletą valandų. Laukiame visų asilankant. Pradžią 12 val. (pr.)

× Universiteto teisų bibliotekai reikalinga sekretorė, sugebanti kontaktuoti žmones ir dirbti nepriklausomai. Geri priedai ir galimybė nemokamai studijuoti dalinį laiką universitete. Kreiptis į Bill Piper tel. 670-2952. (sk.)

Draugo administracijos pranešimas

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras daugiau nebus siunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs. Pakvitavimai bus pasiųsti tik tiems, kurie, siųsdami prenumerata, pageidauja jį gauti. Aukotojų pavardės ir toliau bus skelbiamos Drauge.

Administracija

× Ses. M. Lorenza, vyriausioji šv. Kazimiero seserų vienuolijos vadovė, parašė laišką prez. G. Fordui, prašydama Europos saugumo konferencijoje nepritariti Sovietų užgrobtą Baltijos kraštų aneksijos įteisinimui. Prezidento sekretorius John E. Reinhardt prezidento vardu atsakė į laišką ir užtikrino, kad Amerikos užsienio politika ir Pabaltijio valstybių nepripažinimo klausimu nėra pasikeitusi.

× Konstancija ir Viktoras Aukšėmiai, gyv. Laudsale, Pa., atvyko aplankyti savo dukrą Ireną ir žentą Vyt. Šerelius Chicagoje. Ta proga, dukros lydimi, užsuko į "Draugą" ir susipažino su administracijos ir redakcijos darbiais. Aukšėmiai yra "Draugo" skaitytojai ir rėmėjai nuo pat atvykimo į Ameriką. "Draugu" patenkinti Tik paštas kartais vėluoja jį pristatyti. Aukšėmiai jau keli metai kaip išėję į pensiją.

× Vida Augulytė lietuvių mokytojų studijų savaitės mokytojas skaitys paskaitą tema: "Ar galima lietuvininėje mokykloje naudoti anglų kalbą?" Jaunimui dėstys lietuvių literatūrą. Šio jaunimo literatūros seminario tema yra "Skausmo dešimtmetis gyvenime ir literatūroje".

× Žurn. Stasys Daunys, žinomas mūsų visuomenininkas ir lietuviškos spaudos bendradarbis jau trejetą metų serga kankinamas sklerozės. Šiuo metu guli Loretos ligoninėje, dr. P. Kisičiaus priežiūroje. Prašome neskambinti ir nelankyti.

× Dr. A. Aviža atsiuntė "Draugui" 6 dol. Ačiū.

× Švėkšniškių draugijos valdybos posėdis įvyks liepos 31 d. A. Rūgtytės bute. Po posėdžio 8 val. bus pranešimas tema "Išpūdziai iš kelionės po Europos istorines vietas ir Romą". Skaitys A. Rūgtytė. Pranešimas bus iliustruotas skaidrėmis ir paveikslais. Draugijos nariai ir bičiuliai kviečiami dalyvauti.

× Už a. a. Izidoriaus Valančiaus sielą, mirties metinės minint, šv. Mišios bus atnaušiamos šį sekmadienį 10 val. r. tėvų jėzuitų koplyčioje. (Pr.)

× Už a. a. Praną Stonį, birželio 9 d. mirusį Vokietijoje, šv. Mišios atnaušiamos sekmadienį, rugpjūčio 3 d., 9 v. r. tėvų marijonų koplyčioje. (pr.)

× Cicero Medžiotojų ir Žuvautojų klubas ruošia savo ūky prie Antioch, Ill., rugsėjo mėn. 7 dieną didelę gegužinę ir sporto šventę. Dalyvauja dail. A. Petrikonis su savo paroda. Visi kviečiami. (pr.)

× Kiekvienas spaudos bendradarbis gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią parašė 30 pirmaujančių mūsų laikraštinių ir žurnalistų specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol. (pr.)

× Dr. Romualdo Povilaičio kabinetas bus uždarytas vasaros atostogoms nuo liepos 18 d. ligi rugp. 18 d. Būtinu reikalu prašoma kreiptis pas dr. Podvika, 5780 S. Archer Ave. tel. 582-5780. (pr.)

× Dėl išvažiavimo savininkas parduoda gražų namą su dideliu sklypu — daug medžių ir vaismedžių Tinley Parke. Skambinti 532-6241 (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× RASOMOSIOS maš. lietuvišku raidynų, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St.; ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731 (sk.)

Lietuvių Fronto bičiulių stovykloje Kennebunkporte, Maine JAV sen. E. Muskie, dr. K. Ambrozaitis, A. Sabalis ir dr. V. Majauskas pokalbio metu. Senatoriui buvo įteiktas motyvuotas pareiškimas Lietuvos reikalui.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SAULIAI WISCONSINO LIETUVIŲ DIENOJE

Pavergtų Tautų savaitės proga, kaip jau buvo "Drauge" rašyta, Kenoshos ir Racine ALTKęstucio šaulių kuopa surengė Wisconsinio lietuvių dieną, kuri įvyko liepos 13 d. šv. Teresės parapijos ažuolyne, Kenoshoje. Kalbėjo Simas Kudirka, iš Washingtono atvykęs dr. Jonas Genys ir Altos pirm. dr. Kazys Bobelis. Anglų kalba, kalbėjo Kenoshos ir Racine miestų mērai ir kiti aukšti pareigūnai.

Prie šventės pasisiekimo ir programos įvairumu reikia minėti ir šaulius. Iš Chicago, dėka ponios S. Cecevičienės, kuri suorganizavo, dviem autobusais nuvyko 100 šaulių. J. Petrauskas, nuosavu lėktuvu, atskraidino penketą uniformuotų šaulių. Nemažas skaičius Chicago šūrų šaulių atplaukė savo laivais. Dalyvavo Rockfordo šaulių būrys, vad. Pocius, ir vietinė DLK Kęstucio šaulių kuopa. Kiek šaulių ir ne šaulių buvo suvažiavę savomis transporto priemonėmis iš Chicago ir kitų apylinkių, sunku pasakyti. Maža lietuviška Wisconsinio kolonija, bet veikli. J. Yla

CICERO KOLONIJOS

— Lietuviai savo namus ir krautuves prižiūri. Gražiai veikia Bočiūno maisto krautuvė "Mr. Central", Liepos - Partulių likerų krautuvė. Liberty namas

× Šv. Pranciškaus seselių rėmėjų 5 sk. bunko ruošia šį sekmadienį šv. M. M. Gimimo parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw. Pradžią 2 val. Kviečiami visi seselių rėmėjai.

× Aldona Buntinaitė, Irena Mažeikaitė, Marytė Pratapaitė, Danutė Runimaitė ir Kristina Sinickaitė atliks dainų rečitalį rugpjūčio 6 d., 7:30 val. vak. Chicago Conservatory muzikos Nelsen salėje, 7 aukšte, 410 So. Michigan Ave., miesto centre. Jos yra Alice Stephens studentės.

× Autobusas su grįžtančiomis iš Dainavos, iš seselių vedamos mergaičių stovyklos, šį sekmadienį (liepos 27 d.) bus prie Jaunimo centro tarp 6-7 v. vak.

× Alfonsas Moliejus, gyv. Highland, Indiana, ir Emma Steponaitienė, gyv. East Chicagoje, atostogaudami aplankė "Draugą", nusipirko knygų ir laudies išdirbinių ir ta proga paliko 10 dol. auką paremti dienraščiui. Nuosirdus ačiū.

Chicago šauliai pasitinka Wisconsinio lietuvių dienos garbės svečią Simą Kudirką. Nuotr. C. Genučio

yra didelis pastatas, jame krautuvės veikia, bet pati svetainė tuščia, nėra parengimų. Kampinis namas 14 ir 49 Ave., kur kadaise buvo bankas, dabar P. Bikulčių nuosavybė yra remontojama P. Breivės nuosavybė. Jib laboratorija remontuojama.

— Pensininkų skaičius didėja. Išėjęs pensijon sveikas P. Kasparas yra patenkintas, turės gražaus laiko pagelbėti sesutei. Po dienos kitos Stepas Paulauskas sveikas linksmas, bus pensininkas. Turės daugiau laiko rašyti.

— Dr. A. Gusen naujai išėjusi atsiminimų knyga lengvai ir visų mielai skaitoma.

Cicero D.

CHICAGOS ŽINIOS

UZDARĖ "GERADARIUS"

Teismas uždarė Chicagoje 12 įstaigų bendrovės Handicapped Workers Marketing and Research, Inc. Rasta, kad ta bendrovė neleistinai pasisavinusi labdaros organizacijos vardą ir teises.

GOODMAN TEATRE

Planuotą vasaros festivalį Goodman teatras atšaukia, nes reikėtų už 200,000 dol. ir kitų darbų, kad būtų išpildytos saugumo taisyklės.

ISPYLĖ 20,000 GALIONŲ PIENO

Illinois sveikatos departamentas sunaikino 20,000 galionų pieno, kuris buvo užterštas vabzdžiams žudyti chemikalais.

ALKOHOLIKES

Chicagoje JAV gydytojų s-gos leidžiamas sveikatingumo žurnalas "Today's Health" apgailestauja, kad alkoholizmas tarp moterų labiau paplitęs negu manoma, ir tas griauja jų gyvenimą.

POLICIJA EGZAMINUOSE

Laikant naujiems gydytojams egzaminus gauti teisę praktikuoti, tose patalpose Chicagoje budės ir policijos atstovai, stebėdami, kad nebūtų sukčiavių.

CHICAGOJE ANGLIJOS POLITIKĖ

Anglų konservatyviųjų partijos vadovė Margaret Thatcher rugs. 22 kalbės verslininkams ir studentams Roosevelt universitete, Chicagoje.

J. A. VALSTYBESĖ

— Los Angeles LB Jaunimo ansamblis liepos 6 d. pasirodė Shrine auditorijoje, vadinamame "NEA Bicentennial", stebint tūkstančiams žiūrovų, daugiausia iš visos Amerikos mokyklų mokytojų, kurie Los Angelėj turėjo savo metinį suvažiavimą. Nors dėl prasdėjusių vasaros atostogų, grupė buvo "sumažėjusi", bet rinktinės 6 poros 4 šokių gražiai pašoko. Publika jiems suklelė plojimų audrą. Be to, lietuviai ten pat turėjo ir savo tautinio meno parodėlę, kurią tvarkė Bronė ir Antanas Skiriai. Svetimtaučiai labai domėjosi lietuviškais rankdarbiais, gintarais, spauda ir nemažai jų išpirkio. Dabar Jaunimo ansamblis atostogauja, stovyklauja; (gi kai kurie dirba).

O dvi šokių mokytojos, D. Razutytė ir D. Barauskaitė, ruošiasi važiuoti į T. S. mokytojų kursų — Dainavą, pasi-semti naujų žinių, kad galėtų geriau paruošti šokėjus V-jai Taut. šokių šventei Chicagoje. Rudenį vėl susirinks visos grupės, per 150 šokėjų.

— Moterų Sąjungos 36-sis seimas įvyksta Detroito rugpjūčio 13-16 d. Seimo rengimo komisiją sudaro aktyviausios 54 kuopos narės: pirm. Bertha Janus, sekretorė Eleonora Mickey pirmininkės padėjėja Ona Walls,

iždininkė Magdalena Smailienė, korespondentė — Julija Medinienė, Ona Žilvitenė, Sofija Jager, Stella Hotra, Elena Jakulytė-Tucker. Posėdžiai vyks Ramada Inn. viešbutyje, kuris yra prie Telegraph Rd. Pamaldos bus Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčioje, kur klebonauja kun. Viktoras Kriščiūnevičius, rugpjūčio 14 d. 9 val. r. Po to užkandis — pusryčiai Dievo Apvaizdos parapijos Kultūriniam centre. Pirmasis posėdis 12:30 val. Ramada Inn, po to ten pat užkandis. Rugpjūčio 15 d. 8:30 val. šv. Mišios už mirusius. Ramada Inn. Ten pat posėdžiai, užkandžiai. Vakare Mercy College vakarienė ir teatras. Rugpjūčio 16 d. nuo 8:30 v. posėdžiai Ramada Inn. ir užkandis. Banketas 7:30 v. v. įvyks Michigan Inn viešbutyje. Visi sąjungiečių draugai kviečiami dalyvauti posėdžiuose, šv. Mišiose, užkandžiuose, bankete ir teatre. O ypač kviečiamos visos Detroito sąjungietės su šeimomis. 54-ai Dievo Apvaizdos. Moterų sąjungos kuopai pirmininkauja Elzbieta Paurazienė.

— Danna Kamm — Moterų sąjungos centro pirmininkė, St. Petersburgo Lietuvių klube Floridoje kvietė stoti į LKMS kuopą. Moterys susidomėjo ir įsirašė sumokėdamos iždininkei Stasei Stanelienei nario mokes-tį. Sekantis susirinkimas bus, po M. Sąjungos 36-ojo seimo, Grand Shores viešbutyje pas Karaičius Treasure Island, Fla.

— Danguolė Bočkutė, gimusi Chicagoje ir užaugusi Colorado, visos Amerikos džiū-džitsu (Judo) pirmenybėse išsikovojo trečią vietą. Šiame čempionate pirmenybėse dalyvavo 1,300 jaunuolių nuo 9 iki 16 metų amžiaus iš visos Amerikos valstybių, įskaitant ir Puerto Rico. Jos motina Irena, grįžusi iš Europos džiaugiasi dukros laimėjimais.

D. Bočkutė prie laimėtų trofejų

GYVULIŲ GLOBA

Chicagoje veikianti, gyvulių globos draugija savo globon iš viso per metus paėmė 6,818 šunų, kačių ir kitų naminių gyvulių. Surado jiems naujus šeimininkus 6,111 atvejų, sugrąžino savininkams 673. Laukinių gyvulių 195 paleido ar atidavė Zoologijos sodams.

SERGANTIEMS CUKRINE

Chicago apylinkėse yra apie 300,000 sergančių cukrine liga. Ši liga yra penkta savo didumu mirčių priežastis. Rugp. 4-5 d. McCormick rūmuose bus cukrinės specialistų posėdžiai, kur bus svarstomos priemonės kovoti prieš tą ligą.

PAKEITIMAI MOKYKLOSE

J. P. Hanon, naujasis Chicago miesto mokyklų superintendantas, žada daryti daugiau pakeitimų viršūnėse, pašalinti netinkamus pareigūnus iš aukštesnių vietų. Taip pat labai rūpin-sis mokytojų ir mokinių sveikata.

INSEKTICIDAS — NUODINGA MEDIAGA

Neseniai jūrinėse kirmėlėse buvo surasta vabzdžiams nuodinga medžiaga. Ji pavadinta nereištoksniu. Mokslininkams pavyko išsifruoti jos struktūrą. Dabar japonų mokslininkai surado pramoninį metodą sintetinti vieną nereištoksniu sudėtinę dalį — padaną. Naujasis insekticidas vartojamas prieš ryšių kenkėjus ir kitokius vabzdžius.

IŠ ARTI IR TOLI

Sungaila, kurie prieš piet dalyvavo šv. Kazimiero šventovėje lietuviškose pamaldose ir LK Centro salėje tą sekmadienį šv. Kazimiero bažnytinio choro su-ruoštuose pietuose. Po pietų susirinkimas vyko Lietuvių namuose.

Susirinkimą pradėjo Apylinkės vald. pirm. Birutė Mikužienė ir, pasveikinus svečius, susirinkimui pirmininkauti pakvietė Jaunimo s-gos pirmininką Liną Varną. Pagal priimtą darbotvarkę labai įdomų pranešimą apie Jaunimo Kongresą padarė svečias Vytas Juška. Organizacijų pristatyti kandidatai į kongresą: Linas Varnas, Nėmyra Masiulytė, Vita Bardauskaitė, Birutė Mikužienė, Loretą Rupinskaitė, Jonas Mockūnas ir Algis Zamoiskis. Platų pranešimą apie Akademikų suvažiavimą ir Liutuanistinių kursų padarė svečias P. Sungaila ir atskatinėjo į paklausimus. Čia svarbu, kad pačioje Adelaidėje susidarytų didesnis skaičius moksleivių, kurie dėl Matriculation egzaminu laikytų ir lietuvių kalbos egzaminą. Dėl mažo lietuvių kalbos laikantių skaičiaus universitetas gali atimti tą privilegiją. Egzaminams besiruošiantiems pažadėjo padėti pedagogė E. Varnienė.

KANADOJE

— Kanados jaunimo veiklos pranešimas bus pristatytas Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metu Pietų Amerikoje. KLJS labiausiai paruošė išsuntinę specialią anketa kongreso atstovams, kaip rinkti informaciją apie vietovės jaunimo veiklą. Anketoje prašoma teikti žinias apie lietuvių kolonijos skaičių, lietuviško jaunimo skaičių, jaunimo profesijas, studijas, liutuanistinę auklėjimą, ideologines organizacijas ir kiek joms priklauso jaunimo, sporto klubus, kultūrinius vienetus, mišrias šeimas ir jų dalyvavimą lietuvių kolonijos gyvenime, įvairių patalpų prieinamumą. Anketa liečia ir lietuvių spaudą, radijo programas, veiklą su kitataučiais, įvairius minėjimus. Atstovai prašomi pasisakyti tokiais klausimais, kaip kas remia jaunimą, iš kur susilaukiama daugiausia kludymų, koks yra didžiausias kolonijos jaunimo rūpestis, ko laukiama iš ryšių su kitų kraštų lietuvių jaunimu ir kas siektina ateityje, Jaunimo kongresui praėjus. Kanados jaunimo veiklos pranešimą numatoma paruošti per kongreso atstovų suvažiavimą, kuris bus spalio 25-6 d. Toronte.

BRAZILIJOJE

— Vaclovas Verikaitis Sao Paulo liet. kolonijoje koncertavo liepos 13, dvi dainas atlikdamas kartu su Liet. Kat. bendruomenės chorą, kuriam vadovauja Viktoras Tatarinas. Žiemos atostogų metu susirinko nemaža publikos. Tolimesniems koncertams išvyko į Montevideo (liepos 20) ir Buenos Aires (liepos 27). Į Torontą grįžta rugpjūčio pradžioje po Lietuvių sąjungos Brazilijoje ruošiamų išleistuvių.

GERA DOVANA MARCIOMIS, ŽENTAMS IR AMERIKIECIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism. 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS. Išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.

Ši knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka įteikti įvairioms progoms ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.